

POZAVNA

Umetniška gimnazija – glasbena smer;
modul B: petje-instrument

Umetniška gimnazija s slovenskim učnim
jezikom na narodno mešanem območju v
slovenski Istri – glasbena smer; modul B:
petje-instrument

UČNI NAČRT Z DIDAKTIČNIMI PRIPOROČILI

IME PREDMETA: pozavna

Izobraževalni program umetniške gimnazije - glasbena smer; modul B: petje-instrument, in izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri - glasbena smer; modul B: petje-instrument:
obvezni predmet (420 ur)

PRIPRAVILA PREDMETNA KURIKULARNA KOMISIJA V SESTAVI:

mag. Mateja Bajt, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Jože Bogolin, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; dr. Inge Breznik, Zavod RS za šolstvo; Polonca Češarek Puklavac, Zavod RS za šolstvo; Matjaž Emeršič, Šolski center Velenje, Glasbena šola Fran Korun Koželjski Velenje; Gregor Gorenšek, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Liza Hawlina, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; dr. Anja Ivec, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Matjaž Jevšnikar, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Valerija Kamplet, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Simon Klavžar, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Uroš Košir, I. gimnazija v Celju, Glasbena šola Celje; Jože Kotar, Univerza v Ljubljani Akademija za glasbo; Janez Pincolič, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Robert Prednik, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Lev Pupis, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Dejan Rihtarič, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Jože Rošer, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Metod Tomac, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Rok Vilhar, Gimnazija Koper, Glasbena šola Koper; Rok Volk, Šolski center Velenje, Glasbena šola Fran Korun Koželjski Velenje; Janez Vouk, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Matej Zupan, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Andrej Zupan, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; mag. Alenka Zupan, Gimnazija Koper, Glasbena šola Koper

JEZIKOVNI PREGLED: Mira Turk Škraba

OBLIKOVANJE: neAGENCIJA, digitalne preobrazbe, Katja Pirc, s. p.

IZDALA: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Zavod RS za šolstvo

ZA MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE: dr. Vinko Logaj

ZA ZAVOD RS ZA ŠOLSTVO: Jasna Rojc

Ljubljana, 2025

SPLETNA IZDAJA

DOSTOPNO NA POVEZAVI:

https://eportal.mss.edus.si/msswww/datoteke/ucni_nacrti/2026/un-dp-pozavna_um_gl_b-um_si_gl_b.pdf

Katalogni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI](#)-ID [260372995](#)

ISBN 978-961-03-1290-1 (Zavod RS za šolstvo, PDF)

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje je na svoji 247. seji, dne 16. 10. 2025, določil učni načrt pozavna za izobraževalni program umetniške gimnazije – glasbena smer, modul B – petje-instrument, in izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri – glasbena smer, modul B – petje-instrument.

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje se je na svoji 247. seji, dne 16. 10. 2025, seznanil z didaktičnimi priporočili k učnemu načrtu pozavna za izobraževalni program umetniške gimnazije – glasbena smer, modul B – petje-instrument, in izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri – glasbena smer, modul B – petje-instrument.

PRIZNANJE AVTORSTVA – NEKOMERCIALNO – DELJENJE POD ENAKIMI POGOJI

Prenova izobraževalnih programov s prenovijo ključnih programskih dokumentov (kurikuluma za vrtnice, učnih načrtov ter katalogov znanj)

KAKO SE ZNAJTI?

TIPIČNE STRANI

V dokumentu je za dijakinje in dijake, učiteljice in učitelje ipd. uporabljena moška slovnična oblika, ki velja enakovredno za oba spola.

Tema sporoča vsebinski okvir ali okvir predmetnospecifičnih zmožnosti, povezanih s cilji oz. skupinami ciljev: teme so predmetno specifične in lahko vključujejo vsebinske sklope in dejavnosti ter razvijajo veščine, zmožnosti in koncepte, ki naj bi jih dijaki izgrajevali in razvijali v procesu učenja.

Vrsta teme:
Obvezno
Izbirno
Maturitetno

Opis teme zajema ključne poudarke oz. koncepte kot okvir skupinam ciljev.

Dodatna pojasnila za temo lahko vsebujejo razlago o zasnovi teme, usmeritve in/ali navodila, ki se nanašajo na vsebino, vrsto teme, členitev teme, poimenovanje, trajanje, dejavnosti, izvedbo aktivnosti, učne pripomočke ... oz. karkoli, kar je pomembno za to temo.

IME TEME

OBVEZNO

OPIS TEME

Em fugiaspiduci sitet ut etur, in conest dipsum eosa nonsequam volorum, ommolor aut desequi duciist estrunda volorrest, sandeni maximin uscillab il magnam quiam quo con explacc ullaccum alisi quidell igendam, in repta dolupta volor sam, ut hilit laut faccumqui omnim ut doluptur, quam consequ atibus dolo dignate mporehent qui tem nonseque por aliquisimust que volestrum esed quibusdae milla conserf ernate dentiat.

Ma vellaut quatio rporrore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas molorporia doluptatis molum rae nos event, inullit incimaiozem fugiandantis et fugitisque maion ped quo odi beatur, sequi illisqui ipidel escim reprat.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Ullatur sequo qui ut vellenderio. Re exceseq uiatur aturem eos millandio totaquis alibus iume voluptatia quis aut quamust iosant prestius, ut ommodigendis doluptaes dersped moluptae. Harum a volupta tiatur, ne veles quia voluptatia similic tatesequam, seque ventio. Hendis erum quissequo quist que con nulparum ut quuntemos et repro quod ma nimusa sae vellaut eum ulpari valent voluptu rempor a de omnimax impellu ptataecusa ducipsae aut evelles temolup tincil imporia simped et endes eum et molum que laborerat voluptiurem nempori bustio explabo rionsenet evenimin nis ex eum voluptam consed que volupid eliquibus, tetusda ntusam ellis ut archill uptiore rundiae nimusdam vel enit, optibea quiaspelitem lam alit re, omnis ab il mo dolupti commihi tionsequiam eicia dolo intur accusci musdaecatet faccatur? Sinctet latiam facescipsa

Ceria pa iumquam, exernam quaspis dit equasit, omnis quis aut apitassum coribusda invenih icatorum qui ut re perumquaepep quame moditatum ipient veligna tessint iaessum, optamus, testi sediasped moluptatem aperiam aut quodips usciate veribus.

Mi, asit volupta tuscil int aspel illit atur, eum idenist iorrum alit, nim re illitas ma nimi, iusclisita dolorrym volorepedio core, consequam quae. De nossiti officillate

Z oznako **SC** so označeni ključni cilji posameznih področij skupnih ciljev. Številčni zapis pri oznaki skupnih ciljev se navezuje na preglednico s skupnimi cilji.

27. 2. 2025 /// 15:45

IME SKUPINE CILJEV

CILJI

Z oznako **O** so označeni obvezni cilji.

Z ležečim tiskom in oznako **I** so označeni izbirni cilji.

- O:** Et plabo. Nam eum fuga. Et explat. Xerro et aut que nihicia doloribus, velisci tatur
I: *Que ommodic aboribust, tesequae nimaionseni arum audit minusda dolum, si venimil itatat. Estinve litatem ut adit quid qui.* **SC** (2.2.2.1)
I: *Quia voluptatur aut od minverum, quas ilis et mint, eature rehenit magnatur aut exceaquam reiunt et omnis nobit vero excepel in nimagmam quat officiam que plaborpore ne culpa eum dolore aut aspicias sanihil moditam re pelias ne veri reperferes solos dolorum, quidit ad qui dolorerun.*
O: Ibus nis auda vendio venis saperum atem quiant aut pre comniscia num at is quoditi ne estinve litatem venis saperum atem quiant. **SC** (1.3.4.2 | 2.1.1.1 | 2.1.2.1 | 2.2.1.1 | 2.2.1.2 | 3.1.3.1 | 5.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak

S krepko označenim besedilom so izpostavljeni **minimalni standardi znanja**.

Z ležečim besedilom so označeni izbirni standardi oz. standardi znanja, ki izhajajo iz izbirnih ciljev.

Dodatne pisave in oznake pri standardih so opredeljene v obvezujočih navodilih za učitelja (npr. podčrtani, M, PTI itd.)

- Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.
- Ilcillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.
- Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorrum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.**
- Ut fuga. Nemperum fuga.**
- Ma vellaut quiatio rporore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas
- Omnim ut doluptur, quam consequi.
- Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.*
- Ilcillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.*
- Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorrum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.
- Ut fuga. Nemperum fuga.*

TERMINI:

☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint
☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	

Pojmi, ki jih dijak mora poznati oz. razumeti (in/ali znati smiselno uporabljati), lahko pa so navedeni tudi priporočeni pojmi. Nabor (strokovnih) terminov zaokrožuje in dopolnjuje posamezno temo, predstavlja pa informacijo učitelju pri načrtovanju vzgojno-izobraževalnega dela. Namenjen je navedbi terminologije, ki jo na področju določene teme v določenem obdobju izobraževalne vertikale usvojijo dijaki.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

Viri in literatura,
ki so vključeni v
posamezno temo.

NASLOV TEME

- » Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Morbi eget ante eget ante hendrerit convallis vitae et purus. Donec euismod dolor sed neque condimentum, at sodales enim interdum. <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Etiam, M. (2019). Eget laoreet ipsum. Nulla facilisi.
- » Parum, V. (2025). Sequi blaboreet quosam. Seque cus.
- » Morbi P. (2007). Sed ac arcu id velit facilisis aliquet. Nec tincidunt.
- » Eget O. (2010). Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla a ac turpis. Nulla et tempus nunc, vitae scelerisque tellus. Sed in tempus mi, a aliquet quam. Integer ut euismod eros, vel pretium mi. Maecenas sollicitudin.
- » Nunc N. (2023). Morbi suscipit ante quis viverra sollicitudin. Aenean ultricies.
- » Nunc N., Ante A., Sem S. (2015). Nullam congue eleifend magna in venenatis. Ut consectetur quis magna vitae sodales. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Sed A. (2024). Ut aliquet aliquam urna eget laoreet. Fusce hendrerit dolor id mauris convallis, at accumsan lectus fermentum. Nunc bibendum quam et nibh elementum consectetur.

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla, <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Nunc F.: Vivamus quis tortor et ipsum tempor laoreet id quis nunc. Phasellus quis sagittis ligula.
- » Redaktion, 2018. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

Viri in literatura, ki so vključeni
v posamezno skupino ciljev.

Hiperpovezava
do zunanjega vira

KAKO SE ZNAJTI?

STRUKTURA UČNEGA NAČRTA Z DIDAKTIČNIMI PRIPOROČILI

KAZALO

OPREDELITEV PREDMETA..... 9

Namen predmeta..... 9

Temeljna vodila predmeta 9

Obvezujoča navodila za učitelje 10

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA 11

Kažipot po didaktičnih priporočilih 11

Splošna didaktična priporočila 11

Splošna priporočila za vrednotenje znanja ... 13

Specialnodidaktična priporočila
področja/predmeta 14

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA..... 20

1. LETNIK..... 21

Tehnične prvine 21

Etude 24

Ciklična dela..... 26

Druge skladbe 28

Skladbe slovenskih skladateljev 30

2. LETNIK 32

Tehnične prvine 32

Etude 34

Ciklična dela..... 36

Druge skladbe 38

Skladbe slovenskih skladateljev 40

3. LETNIK..... 42

Tehnične prvine 42

Etude 44

Ciklična dela..... 46

Druge skladbe 48

Skladbe slovenskih skladateljev 50

4. LETNIK 52

Tehnične prvine 52

Etude 54

Ciklična dela..... 56

Druge skladbe 58

Skladbe slovenskih skladateljev 60

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH62

1. letnik..... 62

TEHNIČNE PRVINE 62

ETUDE 62

CIKLIČNA DELA..... 63

DRUGE SKLADBE 63

SKLADBE SLOVENSkih SKLADATELJEV 64

2. letnik..... 65

TEHNIČNE PRVINE 65

ETUDE 65

CIKLIČNA DELA..... 66

DRUGE SKLADBE 66

SKLADBE SLOVENSkih SKLADATELJEV 67

3. letnik..... 67

TEHNIČNE PRVINE 67

ETUDE 68

CIKLIČNA DELA..... 68

DRUGE SKLADBE 69

SKLADBE SLOVENSkih SKLADATELJEV 69

4. letnik..... 70

TEHNIČNE PRVINE 70

ETUDE 70

CIKLIČNA DELA..... 71

DRUGE SKLADBE 71

SKLADBE SLOVENSkih SKLADATELJEV 72

PRILOGE 73

OPREDELITEV PREDMETA

NAMEN PREDMETA

Pozavna je eden pomembnejših instrumentov simfoničnega orkestra, pomembno vlogo ima v komorni in solistični literaturi tako imenovane resne glasbe, prav tako pa je prisotna tudi v drugih glasbenih zvrsteh. V evropskem glasbenem zgodovinskem razvoju je imela pomembno vlogo pri razvoju simfonične glasbe.

Na ravni srednjega izobraževanja skupaj z drugimi strokovnimi predmeti vzgaja in izobražuje glasbene talente, jim omogoča pridobitev temeljnih glasbenih znanj ter nadgradnjo njihovega praktičnega in teoretičnega znanja. Dijak razširja estetska, intelektualna, čustvena in domišljajska obzorja ter razvija kritično-analitični odnos do glasbenega dela. Pri tem oblikuje lasten odnos do glasbenega dela od začetne stopnje branja notnega zapisa do končne uresničitve. Predmet navaja dijaka na samostojno delo in iskanje ustreznih rešitev v okviru tehnično-muzikalnih zahtev. Pri tem dijak oblikuje lasten glasbeno-predstavni svet in spoznava proces glasbenega ustvarjanja in poustvarjanja. Pripravlja se za doseganje kakovostne izvedbe na področju izvedbe solističnih del in kompetentno izvajanje komornih skladb ter orkestrskih partov. Pouk pozavne predstavlja tako mnogo več kot le urjenje veščin. Neposredno vpliva na razvoj mlade osebnosti in jo umešča v prostor in čas.

Dijaka spodbuja k razvoju kritičnega mišljenja in refleksije o lastnem glasbenem napredku. Uči se analizirati glasbene kompozicije, prepoznavati različne glasbene stile in tehnike ter razvijati sposobnost interpretacije glasbenih del. Učni proces pri predmetu pozavna spodbuja dijaka k aktivnemu razmišljanju in reševanju glasbenih izzivov. Dijak razvija sposobnost samostojnega načrtovanja učenja, oblikovanja strategij za doseganje ciljev ter kritičnega vrednotenja svojega napredka. S tem se krepijo njegove miselne sposobnosti in samostojnost.

Povezovanje obveznega predmeta z drugimi strokovnimi vsebinami dijaku omogoča pridobivanje glasbene širine in poglobljanje znanja, kar mu omogoča, da aktivno sooblikuje kulturno življenje v svojem okolju. Ob tem razvija delovne navade, koncentracijo in spoštljiv odnos do umetnosti in kulture.

TEMELJNA VODILA PREDMETA

Predmet temelji na ciljnem in procesnem udeležanju avtentičnih oblik učenja glasbe. Učitelj ob upoštevanju razvojnih zakonitosti dijaka in njegovih interesov avtonomno izbira glasbene vsebine (šole in tehnike, etude, koncerti, sonate, druge skladbe in skladbe slovenskih skladateljev) z namenom razvoja dijakove glasbene nadarjenosti ter poglobljanja njegove muzikalnosti, glasbenih sposobnosti, spretnosti in znanj. Učni proces vključuje jasno izraženo namero učenja, oblikovanje osebnih ciljev in kriterijev uspešnosti, zastavljanje

vprašanj, samovrednotenje in medvrstniško vrednotenje ter postopno razvijanje delovnih navad in odnosa do dela.

Temeljito razumevanje glasbenih oblik in harmonije prispeva k boljši interpretaciji ter pomnjenju skladb. Avdio- in videoposnetki priznanih izvajalcev so ključni pri oblikovanju glasbenega okusa, medtem ko obisk koncertov širi estetska obzorja in spodbuja umetniško refleksijo.

Dijak se vključuje v domača in mednarodna šolska partnerstva ter ob koncu šolanja dosega predpisano znanje za nadaljevanje študija.

OBVEZUJOČA NAVODILA ZA UČITELJE

Pouk je zasnovan celostno in ciljno, z upoštevanjem posebnosti vsakega posameznega dijaka. Učitelj pozna dijakove ambicije, sposobnosti in značilnosti ter mu daje kakovostno strokovno podporo pri njegovem umetniškem in osebnem razvoju. Za učinkovito načrtovanje in izvajanje pouka učitelj spremlja dijakovo počutje, odzivanje in napredek ter ves čas ohranja sočuten in spodbuden pristop. Dijaka spodbuja k zavestnemu razvijanju glasbene identitete in ga usmerja k najvišji možni uresničitvi njegovih potencialov v danih razmerah. Pri tem ohranja spodbudno naravnost in ustrezno raven zahtevnosti.

Učitelj naj veliko pozornosti nameni obvladovanju osnovnih tehničnih prvin in kvaliteti igranja. Dijaka naj motivira za pravilno, smiselno in kritično vadenje inštrumenta ter ga spodbudi k želji po napredovanju in nastopanju. Pomembno je, da učitelj dijaka spodbuja k discipliniranemu delu in vadenju inštrumenta, da doseže raven igranja na zgornjih mejah svojih sposobnosti. V primeru, da se pri dijakovem igranju inštrumenta pojavijo določene težave, naj se učitelj nemudoma loti njihovega odpravljanja z ustrezno učno vsebino, ki bo dijaku pomagala pri premagovanju teh težav.

Učitelj dijaka pripravi na nastope; to vključuje tako temeljito tehnično, muzikalno in doživljajsko pripravljenost skladbe kot tudi psihofizično pripravo. Nastopu naj vedno sledi analiza z rešitvami za izboljšave. Dijak naj za svoj napredek uporablja tudi moderne tehnologije (posnetki ipd.) in didaktične pripomočke.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

KAŽIPOT PO DIDAKTIČNIH PRIPOROČILIH

Razdelke *Kažipot po didaktičnih priporočilih*, *Splošna didaktična priporočila* in *Splošna priporočila za vrednotenje znanja* je pripravil Zavod RS za šolstvo.

Didaktična priporočila prinašajo učiteljem napotke za uresničevanje učnega načrta predmeta v pedagoškem procesu. Zastavljena so večplastno, na več ravneh (od splošnega h konkretnemu), ki se medsebojno prepletajo in dopolnjujejo.

- » Razdelka **Splošna didaktična priporočila** in **Splošna priporočila za vrednotenje znanja** vključujeta krovne usmeritve za načrtovanje, poučevanje in vrednotenje znanja, ki veljajo za vse predmete po celotni izobraževalni vertikali. Besedilo v teh dveh razdelkih je nastalo na podlagi *Usmeritev za pripravo didaktičnih priporočil k učnim načrtom za osnovne šole in srednje šole* (<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/3ladrdr>) ter *Izhodišč za prenovo učnih načrtov v osnovni šoli in gimnaziji* (<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/plw0909>) in je v vseh učnih načrtih enako.
- » Razdelek **Specialnodidaktična priporočila področja/predmeta** vključuje tista didaktična priporočila, ki se navezujejo na področje/predmet kot celoto. Zajeti so didaktični pristopi in strategije, ki so posebej priporočeni in značilni za predmet glede na njegovo naravo in specifične.

Učni načrt posameznega predmeta je členjen na *teme*, vsaka tema pa se lahko nadalje členi na *skupine ciljev*.

- » Razdelka **Didaktična priporočila za temo** in **Didaktična priporočila za skupino ciljev** vključujeta konkretne in specifične napotke, ki se nanašajo na poučevanje določene teme oz. skupine ciljev znotraj teme. Na tem mestu so izpostavljene preverjene in učinkovite didaktične strategije za poučevanje posamezne teme ob upoštevanju značilnosti in vidikov znanja, starosti dijakov, predznanja, povezanosti znanja z drugimi predmeti/področji ipd. Na tej ravni so usmeritve lahko konkretizirane tudi s primeri izpeljave oz. učnimi scenariji.

Didaktična priporočila na ravni skupine ciljev zaokrožujeta razdelka **Priporočeni načini izkazovanja znanja** in **Opisni kriteriji**, ki vključujeta napotke za vrednotenje znanja (spremljanje, preverjanje, ocenjevanje) znotraj posamezne teme oz. skupine ciljev.

SPLOŠNA DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

Učitelj si za uresničitev ciljev učnega načrta, kakovostno učenje ter optimalni psihofizični razvoj dijakov prizadeva zagotoviti varno in spodbudno učno okolje. V ta namen pri poučevanju uporablja raznolike

didaktične strategije, ki vključujejo učne oblike, metode, tehnike, učna sredstva in gradiva, s katerimi dijakom omogoča aktivno sodelovanje pri pouku, pa tudi samostojno učenje. Izbira jih preišči, glede na namen in naravo učnih ciljev ter glede na učne in druge, za učenje pomembne značilnosti posameznega dijaka, učne skupine ali oddelka.

Varno in spodbudno učno okolje učitelj zagotavlja tako, da:

- » spodbuja medsebojno sprejemanje, sodelovanje, čustveno in socialno podporo;
- » neguje vedoželjnost, spodbuja interes in motivacijo za učenje, podpira razvoj različnih talentov in potencialov;
- » dijake aktivno vključuje v načrtovanje učenja;
- » kakovostno poučuje in organizira samostojno učenje (individualno, v parih, skupinsko) ob različni stopnji vodenja in spodbujanja;
- » dijakom omogoča medsebojno izmenjavo znanja in izkušenj, podporo in sodelovanje;
- » prepozna in pri poučevanju upošteva predznanje, skupne in individualne učne, socialne, čustvene, (med)kulturne, telesne in druge potrebe dijakov;
- » dijakom postavlja ustrezno zahtevne učne izzive in si prizadeva za njihov napredek;
- » pri dijakih stalno preverja razumevanje, spodbuja ozaveščanje in usmerjanje procesa lastnega učenja;
- » proces poučevanja prilagaja ugotovitvam sprotne spremljanja in preverjanja dosežkov dijakov;
- » omogoča povezovanje ter nadgrajevanje znanja znotraj predmeta, med predmeti in predmetnimi področji;
- » poučuje in organizira samostojno učenje v različnih učnih okoljih (tudi virtualnih, zunaj učilnic), ob uporabi avtentičnih učnih virov in reševanju relevantnih življenjskih problemov in situacij;
- » ob doseganju predmetnih uresničuje tudi skupne cilje različnih področij (jezik, državljanstvo, kultura in umetnost; trajnostni razvoj; zdravje in dobrobit; digitalna kompetentnost; podjetnost).

Učitelj pri uresničevanju ciljev in standardov znanja učnega načrta dijakom omogoči prepoznavanje in razumevanje:

- » smisla oz. namena učenja (kaj se bodo učili in čemu);
- » uspešnosti lastnega učenja oz. napredka (kako in na temelju česa bodo vedeli, da so pri učenju uspešni in so dosegli cilj);
- » pomena različnih dokazov o učenju in znanju;
- » vloge povratne informacije za stalno izboljševanje ter krepitev občutka »zmorem«;
- » pomena medvrstniškega učenja in vrstniške povratne informacije.

Za doseganje celostnega in poglobljenega znanja učitelj načrtuje raznolike predmetne ali medpredmetne učne izzive, ki spodbujajo dijake k aktivnemu raziskovanju, preizkušanju, primerjanju, analiziranju, argumentiranju,

reševanju avtentičnih problemov, izmenjavi izkušenj in povratnih informacij. Ob tem nadgrajujejo znanje ter razvijajo ustvarjalnost, inovativnost, kritično mišljenje in druge prečne veščine. Zato učitelj, kadar je mogoče, izvaja projektni, problemski, raziskovalni, eksperimentalni, izkustveni ali praktični pouk in uporablja temu primerne učne metode, pripomočke, gradiva in digitalno tehnologijo.

Učitelj upošteva raznolike zmožnosti in potrebe dijakov v okviru notranje diferenciacije in individualizacije pouka ter personalizacije učenja s prilagoditvami, ki obsegajo:

- » učno okolje z izbiro ustreznih didaktičnih strategij, učnih dejavnosti in oblik;
- » obsežnost, zahtevnost in kompleksnost učnih ciljev;
- » raznovrstnost in tempo učenja;
- » načine izkazovanja znanja, pričakovane rezultate ali dosežke.

Učitelj smiselno upošteva načelo diferenciacije in individualizacije tudi pri načrtovanju domačega dela dijakov, ki naj bo osmišljeno in raznoliko, namenjeno utrjevanju znanja in pripravi na nadaljnje učenje.

Individualizacija pouka in personalizirano učenje sta pomembna za razvijanje talentov in potencialov nadarjenih dijakov. Še posebej pa sta pomembna za razvoj, uspešno učenje ter enakovredno in aktivno vključenost dijakov s posebnimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami, z učnimi težavami, dvojno izjemnih, priseljencev ter dijakov iz manj spodbudnega družinskega okolja. Z individualiziranimi pristopi preko inkluzivne poučevalne prakse učitelj odkriva in zmanjšuje ovire, ki dijakom iz teh skupin onemogočajo optimalno učenje, razvoj in izkazovanje znanja, ter uresničuje v individualiziranih programih in v drugih individualiziranih načrtih načrtovane prilagoditve vzgojno-izobraževalnega procesa za dijake iz specifičnih skupin.

SPLOŠNA PRIPOROČILA ZA VREDNOTENJE ZNANJA

Vrednotenje znanja razumemo kot ugotavljanje znanja dijakov skozi celoten učni proces, tako pri spremljanju in preverjanju (ugotavljanje predznanja in znanja dijaka na vseh stopnjah učenja), kot tudi pri ocenjevanju znanja.

V prvi fazi učitelj kontinuirano spremlja in podpira učenje, preverja znanje vsakega dijaka, mu nudi kakovostne povratne informacije in ob tem ustrezno prilagaja lastno poučevanje. Pred začetkom učnega procesa učitelj najprej aktivira in ugotavlja dijakovo predznanje in ugotovitve uporabi pri načrtovanju pouka. Med učnim procesom sproti preverja doseganje ciljev pouka in standardov znanja ter spremlja in ugotavlja napredek dijaka. V tej fazi učitelj znanja ne ocenjuje, pač pa na osnovi ugotovitev sproti prilagaja in izvaja dejavnosti v podporo in spodbudo učenju (npr. dodatne dejavnosti za utrjevanje znanja, prilagoditve načrtovanih dejavnosti in nalog glede na zmožnosti in potrebe posameznih dijakov ali skupine).

Učitelj pripomore k večji kakovosti pouka in učenja, tako da:

- » sistematično, kontinuirano in načrtno pridobiva informacije o tem, kako dijak dosega učne cilje in usvaja standarde znanja;
- » ugotavlja in spodbuja razvoj raznolikega znanja – ne le vsebinskega, temveč tudi procesnega (tj. spretnosti in veščin), spremlja in spodbuja pa tudi razvijanje odnosnega znanja;

- » spodbuja dijaka, da dosega cilje na različnih taksonomskih ravneh oz. izkazuje znanje na različnih ravneh zahtevnosti;
- » spodbuja uporabo znanja za reševanje problemov, sklepanje, analiziranje, vrednotenje, argumentiranje itn.;
- » je naravnani na ugotavljanje napredka in dosežkov, pri čemer razume, da so pomanjkljivosti in napake zlasti priložnosti za nadaljnje učenje;
- » ugotavlja in analizira dijakovo razumevanje ter odpravlja vzroke za nerazumevanje in napačne predstave;
- » dijaka spodbuja in ga vključuje v premisleke o namenih učenja in kriterijih uspešnosti, po katerih vrednoti lastno učno uspešnost (samovrednotenje) in uspešnost vrstnikov (vrstniško vrednotenje);
- » dijaku sproti podaja kakovostne povratne informacije, ki vključujejo usmeritve za nadaljnje učenje.

Ko so dejavnosti prve faze (spremljanje in preverjanje znanja) ustrezno izpeljane, sledi druga faza, ocenjevanje znanja. Pri tem učitelj dijaku omogoči, da lahko v čim večji meri izkaže usvojeno znanje. To doseže tako, da ocenjuje znanje na različne načine, ki jih je dijak spoznal v procesu učenja. Pri tem upošteva potrebe dijaka, ki za uspešno učenje in izkazovanje znanja potrebuje prilagoditve.

Učitelj lahko ocenjuje samo znanje, ki je v učnem načrtu določeno s standardi znanja. Predmet ocenjevanja znanja niso vsi učni cilji, saj vsak cilj nima z njim povezanega specifičnega standarda znanja. Učitelj ne ocenjuje stališč, vrednot, navad, socialnih in čustvenih veščin ipd., čeprav so te zajete v ciljnih učnega načrta in jih učitelj pri dijaku sistematično spodbuja, razvija in v okviru prve faze tudi spremlja.

Na podlagi standardov znanja in kriterijev uspešnosti učitelj, tudi v sodelovanju z drugimi učitelji, pripravi kriterije ocenjevanja in opisnike ter jih na ustrezen način predstavi dijaku. Če dijak v procesu učenja razume in uporablja kriterije uspešnosti, bo lažje razumel kriterije ocenjevanja. Ugotovitve o doseganju standardov znanja, ki temeljijo na kriterijih ocenjevanja in opisnikih, se izrazijo v obliki ocene.

Učitelj z raznolikimi načini ocenjevanja omogoči izkazovanje raznolikega znanja (védenje, spretnosti, veščine) na različnih ravneh. Zato poleg pisnih preizkusov znanja in ustnih odgovorov ocenjuje izdelke (pisne, likovne, tehnične, praktične in druge za predmet specifične) in izvedbo dejavnosti (govorne, gibalne, umetniške, eksperimentalne, praktične, multimedijske, demonstracije, nastope in druge za predmet specifične), s katerimi dijak izkaže svoje znanje.

SPECIALNODIDAKTIČNA PRIPOROČILA PODROČJA/PREDMETA

Učni načrt učitelja usmerja pri izboru učnih strategij oziroma k cilju usmerjenih učnih dejavnosti. Učitelj pri načrtovanju učnih ur izhaja iz:

- » temeljnih didaktičnih načel (npr. načelo aktivnosti, načelo nazornosti, načelo strukturiranosti, sistematičnosti in postopnosti, načelo ekonomičnosti in racionalnosti pouka, načelo povezovanja teorije in

prakse, načelo trajnosti znanja, načelo motivacije, načelo individualizacije pouka, načelo socializacije dijakov),

» dijakovih glasbenih sposobnosti, spretnosti in znanj, razvojnih značilnosti, individualnih potreb in interesov ter

» kulturne, umetniške in sporočilne vrednosti glasbe.

Poleg že uveljavljenih in preizkušenih didaktičnih strategij ter metod v pouk vključuje inovativne tehnike, prožno uporablja različne učne oblike, uvaja nove didaktične postopke, učne metode in sodobne digitalne tehnologije. Pouk izvaja v spodbudnem učnem okolju, tako v razredu kot tudi zunaj njega. Obisk koncertov, glasbenih prireditev in srečanja z glasbenimi umetniki pomembno širijo glasbena znanja dijakov, spodbujajo kritično mišljenje in razvijajo estetsko vrednotenje.

Glasbena znanja prispevajo k razvoju ključne kompetence kulturna zavest in izražanje. Ob zavedanju slovenske glasbene in kulturne identitete, ki temelji na bogati zakladnici ljudske in umetne glasbe, dijaki širijo svoja znanja ter spoznavajo raznolikost in bogastvo glasbenih praks drugih kultur in narodov.

Zgradba učnega načrta

Cilji v učnem načrtu so oblikovani odprto in široko, kar učitelju omogoča avtonomijo pri izboru glasbenih vsebin ter njihovemu prilagajanju razvojnim značilnostim, zmožnostim in interesom dijakov. Cilji se nadgrajujejo iz letnika v letnik, kar zagotavlja postopnost in kontinuiteto skozi celotno gimnazijsko vertikalno. Standardi znanja so izpeljani iz ciljev.

Posamezni letnik gimnazije predstavlja temo v učnem načrtu. Pri vsaki temi (letniku) so nanizane skupine ciljev zbrane pod svojim tematskim naslovom (npr. Tehnične in muzikalne prvine, Etude). V vsakem letniku gimnazije se uresničujejo vsi cilji vseh tematsko združenih skupin ciljev, načrtovanje teh ciljev pa naj bo uravnoteženo z razvidno rdečo nitjo učnega procesa. Skozi daljše časovno obdobje učitelj načrtuje postopno uvajanje ciljev in njihovo nadgradnjo z novimi, pri čemer izhaja iz usvojenih znanj in spretnosti pridobljenih v predhodnih letnikih.

S široko opredelitvijo pojmov se omogoča učitelju avtonomija pri izboru strokovnih terminov glede na izbor glasbenih vsebin in druge vsebine tematskega sklopa.

Individualizacija in formativno spremljanje znanja

Pri individualnem pouku pozavne je individualizacija temeljni didaktični princip: učitelj cilje, vsebine, tempo in načine izkazovanja znanja sproti prilagaja posameznemu dijaku ter napredku, ugotovljenemu s formativnim spremljanjem (nameni učenja, jasni kriteriji uspešnosti, sprotne povratne informacije, samovrednotenje in vrstniška povratna informacija). Cilje načrtuje tako, da spodbuja samostojnost dijakov pri glasbenih dejavnostih: izvajanje, poslušanje in ustvarjanje. Pojem diferenciacija smiselno uporabljamo v skupinskih kontekstih (komorna igra, orkester), kjer učitelj v isti učni situaciji diferencira vloge, zahtevnost in podporo glede na različne zmožnosti dijakov.

Glasbeni pouk, osredinjen na dijaka, od učitelja zahteva stalno didaktično ustvarjalnost pri oblikovanju učnega procesa, v katerem dijak postopoma prevzema odgovornost za lastno učenje in učne dosežke. Hkrati pri dijaku spodbuja sodelovalno učenje in timsko delo, pri čemer dijak praktično in teoretično raziskuje glasbo in rešuje avtentične, problemske naloge.

Medpredmetno povezovanje

Učitelj uresničuje horizontalno in vertikalno medpredmetno povezovanje tako z vidika procesov učenja kot tudi učnih vsebin in pojmov. Dijaki se medpredmetno povezujejo npr. pri komorni igri, v vokalno-instrumentalnih sestavih, orkestrih in pri korepeticijah. Svoje teoretsko znanje, pridobljeno pri pouku solfeggia, glasbenega stavka in zgodovine glasbe, uporabljajo pri kompozicijski in slogovni analizi skladb, kar prispeva k boljšemu razumevanju in kakovostnejši izvedbi skladb.

Medpredmetno povezovanje se uresničuje v čim večji možni meri s timskim delom in v prožni organizaciji učnih ur. Udejanja naj se tudi na ekskurzijah, gostovanjih dijakov doma in v tujini ter pri projektnem in raziskovalnem delu.

Vrednotenje, preverjanje in ocenjevanje znanja

Pri vsaki skupini ciljev so nanizani široko zastavljeni cilji in standardi znanja, ki učitelju omogočajo avtonomijo. Iz ciljev, ki jih lahko objektivno preverimo, so izpeljani standardi. Standarde znanja se dosega skozi vzgojno-izobraževalno delo v dejavnostih, ki se izvajajo v živo s prepletanjem ciljev, vsebin, metod in oblik dela. Pri doseganju kakovostne ravni standardov upoštevamo individualne značilnosti glasbenega razvoja dijakov.

S preverjanjem znanja učitelj spremlja dijakov razvoj in napredek v okviru vsake ure pouka ter na nastopih. Po preverjanju daje dijaku povratne informacije o njegovem napredku.

Ocenjevanje individualnega pouka instrumenta ali petja se ocenjuje z izvedbo izbranih glasbenih vsebin pri pouku in na nastopih.

Priporočljivo je, da dijak ob koncu šolskega leta izvede zaključni nastop, na katerem predstavi svoje pridobljeno znanje in spretnosti iz priporočene snovi.

Zaključni nastop naj dijaku omogoči, da svoje znanje in spretnosti predstavi na praktičen in ustvarjalen način. Na njem izkaže doseganje standardov znanja z izvedbo vsebin, ki so določene za posamezni letnik, pri čemer mora doseči vsaj minimalne standarde znanja. Priporočamo, da dosežek na zaključnem nastopu ocenita vsaj **dva učitelja**, ki dijaka ne poučujeta. Oceno oblikujeta v soglasju z učiteljem nosilcem predmeta.

Priporočena snov za zaključni nastop

1. LETNIK

Dijak:

- » izvede durovo in molovo lestvico v obsegu dveh oktav s pripadajočimi akordi,

- » izvede dve etudi različnih značajev (tehnične in muzikalne narave),
- » izvede ciklično delo v celoti ali dva stavka različnega karakterja,
- » izvede poljubno skladbo iz 19. do 21. stoletja ali skladbo slovenskega skladatelja.

2. LETNIK

Dijak:

- » izvede durovo in molovo lestvico, najmanj v obsegu dveh oktav, tonični kvintakord, D7, zm7,
- » izvede dve etudi različnega karakterja (tehnične in muzikalne narave),
- » izvede ciklično delo v celoti ali dva stavka različnega karakterja,
- » izvede poljubno skladbo iz 19. do 21. stoletja ali skladbo slovenskega skladatelja.

3. LETNIK

Dijak:

- » izvede durovo in molovo lestvico, najmanj v obsegu dveh oktav, tonični kvintakord, D7, zm7,
- » izvaja dve etudi različnega karakterja (tehnične in muzikalne narave),
- » izvede ciklično delo v celoti ali vsaj dva stavka različnega karakterja,
- » izvede poljubno skladbo iz 19. do 21. stoletja ali skladbo slovenskega skladatelja.

4. LETNIK

Dijak:

- » izvede tehnično etudo po izbiri,
- » izvede koncert,
- » izvede skladbo po lastni izbiri,
- » izvede skladbo slovenskega skladatelja.

Skupni cilji

Cilji predmeta podpirajo skupne cilje s področij jezika, državljanstva, kulture in umetnosti, trajnostnega razvoja, zdravja in dobrobiti, digitalne kompetentnosti in podjetnosti.

*Jezik, državljanstvo, kultura in umetnost*Dijak:

- » spoznava ^{SC}(1.1.2.1) in uporablja strokovno terminologijo glasbenega jezika ^{SC}(1.1.2.2),
- » analizira različne glasbene zapise in druga gradiva o glasbi ^{SC}(1.1.4.1),
- » razvija lastne sporazumevalne zmožnosti skozi nenasilno komunikacijo ^{SC}(1.1.5.1),
- » vzpostavlja odnos do umetnosti in ozavešča lastno doživljanje ^{SC}(1.3.1.1),
- » spoznava umetniške zvrsti, njihova izrazna sredstva ter kulturno-zgodovinski kontekst ^{SC}(1.3.2.1),
- » uživa ob ustvarjanju glasbe ter se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih ^{SC}(1.3.4.1),
- » svobodno izraža in uresničuje ustvarjalne ideje ^{SC}(1.3.4.2),
- » živi kulturo in umetnost kot vrednoto ^{SC}(1.3.5.1).

*Trajnostni razvoj*Dijak:

- » s pomočjo glasbe prepozna lastne vrednote v povezavi s trajnostnim razvojem ^{SC}(2.1.1.1),
- » gradi odgovoren odnos do naravnih sistemov ^{SC}(2.1.3.1),
- » kritično presoja informacije z vidika okolja, živih bitij in družbe ob upoštevanju različnih perspektiv ^{SC}(2.2.2.1),
- » sodeluje z drugimi pri ukrepanju za trajnostnost ^{SC}(2.4.2.1).

*Zdravje in dobrobit*Dijak:

- » uravnava lastno doživljanje ^{SC}(3.1.2.1), razvija samozavest in samospoštovanje ^{SC}(3.1.2.2),
- » z glasbenimi dejavnostmi spodbujajo radovednost ^{SC}(3.1.4.1) in sprostitvev ^{SC}(3.2.3.2),
- » se vključuje v gibalne dejavnosti ^{SC}(3.2.1.3), s katerimi vzpostavlja pozitiven odnos do gibanja ^{SC}(3.2.1.2) ter spoznava ukrepe za ohranjanje zdravja ^{SC}(3.2.4.1),
- » razvija spretnost aktivnega poslušanja ^{SC}(3.3.2.1) in sodelovalne veščine ^{SC}(3.3.3.1).

Digitalna kompetentnost

Dijak:

- » pri iskanju informacij o glasbi (4.1.1.1), ustvarjanju, urejanju in deljenju v različnih formatih uporablja digitalno tehnologijo (4.2.1.1), (4.3.1.1), (4.3.2.1),
- » upravlja svojo digitalno identiteto (4.2.6.1),
- » prepoznava tehnične težave in jih skuša reševati (4.5.1.1).

Podjetnost

Dijak:

- » uporablja glasbeno znanje in izkušnje pri reševanju izzivov (5.1.2.1), (5.3.1.1),
- » vrednoti dosežke ustvarjanja ter uspešnost pri doseganju zastavljenih ciljev (5.3.5.2),
- » uporablja pridobljeno glasbeno znanje v novih situacijah, npr. pri ustvarjanju (5.3.5.3).

Delo z dijaki z raznolikimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami

Učitelj preko inkluzivne prakse prilagodi poučevanje, preverjanje in ocenjevanje znanja za nadarjene dijake, dijake z učnimi težavami, dijake s posebnimi potrebami, dijake priseljence, dijake iz manj spodbudnega družinskega okolja. Prilagaja vsebine, metode, oblike in pristope dela, čas ter rabo didaktičnih pripomočkov za doseg ciljev in standardov znanj ali preseganjem le-teh. Delo z dijaki z raznolikimi potrebami zahteva timsko delo, sodelovanje med učitelji, spremljevalci in drugimi strokovnjaki. Učitelj sproti evalvira učinkovitost prilagoditev ter jih po potrebi spreminja glede na dijakov napredek.

Osnovno izhodišče za učiteljevo delo v prilagodljivem in vključujočem učnem okolju so spoštovanje ter upoštevanje različnosti, izvirnosti in individualnosti, pa tudi njegova lastna inkluzivna poučevalna praksa, zaradi vse večje raznolikosti med dijaki. Prilagodljivo in vključujoče učno okolje poudarja pomen koncepta vključevanja, ki temelji na dojemanju razreda kot skupnosti različnih in edinstvenih posameznikov ter zahteva prilagoditev vzgojno-izobraževalnega procesa, da ta ustreza potrebam vseh dijakov.

Literatura

Ahačič, K. (2025). *Ključni cilji po področjih skupnih ciljev* (spletna izd.). Zavod RS za šolstvo. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/eohqii/>

Holcar, A., idr. (2016). *Formativno spremljanje v podporo učenju. Priročnik za učitelje in strokovne delavce*. Zavod RS za šolstvo.

Marentič Požarnik, B. (2021). *Psihologija učenja in pouka*. DZS.

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA

1. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Dijak v 1. letniku spozna glasbene vsebine skozi cilje naslednjih tem: *Tehnične prvine, Etude, Ciklična dela, Druga skladbe in Skladbe slovanskih skladateljev*. Glavni poudarek je na pravilni tehniki igranja, kvalitetni izvedbi in osnovnih prvinah, kot so lep in čist ton, kvalitetna artikulacija, doslednost pri upoštevanju teksta, izraženo fraziranje in muziciranje ter čista intonacija.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Dijak naj v 1. letniku popolnoma razume pomen pravilnega in sistematičnega vadenja, pomen oz. pomembnost vadenja vsakodnevnih tonskih vaj, ki so do neke mere napisane med tehničnimi prvinami.

V šolskem letu naj dijak predela vsaj 10 melodičnih in 10 tehničnih etud, vsaj eno ciklično delo in vsaj dve drugi skladbi.

TEHNIČNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- : razvija oblikovanje tona in izenačenost v registrih;
- : razvija tehniko dihanja in dobro postavitev maske;
- SC (3.2.3.2)
- : razvija kontrolo tona in intonacijo;
- : razume in uporablja primeren nastavek v vseh registrih;
- : razvija primerno držo telesa in inštrumenta;
- SC (3.2.1.1)
- : usklajuje jezik z desno roko;
- : pogloblja artikulacijo enojnega jezika (non legato, legato, staccato);
- : razvija dinamične kontraste;

- : igra durove in molove lestvice s pripadajočimi akordi in kromatiko;
- : prepihuje alikvotne tone (brez atake, z atako).

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže pravilno oblikovanje tona in izenačenost v registrih;
- » izkaže pravilno tehniko dihanja in dobro postavitev maske;
- » uporabi primeren nastavek v vseh registrih;
- » uskladi jezik in desno roko;
- » prikaže dobro artikulacijo enojnega jezika;
- » prikaže dinamične kontraste;
- » izvede durovo in molovo lestvico v obsegu dveh oktav s pripadajočimi akordi.

TERMINI

◦ artikulacija ◦ intonacija ◦ dihanje ◦ nastavek ◦ dinamika

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Dijak naj redno vadi, da razvija tehnično stabilnost in vzdržljivost.
- » Pri vajah naj uporablja metronomom za ohranjanje enakomernega tempa.
- » Vaje izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.
- » Vaje in lestvice naj dijak igra na pamet.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja

» Kvaliteta izvedbe

» Tehnična izvedba

ETUDE

CILJI

Dijak:

- : skozi etude razvija, uri in pogloblja tehnično in muzikalno znanje;
 - : izvaja etude, ki pripomorejo k izenačenemu tonu v nižjem in višjem registru;
 - : v osnovnem glasovnem registru usvaja bistvene prvine glasbenega izraza, igranja fraz in dinamike (bas pozavna v nižjem registru);
 - : razvija stilno igranje in spozna namen interpretacije.
- SC (1.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže usvojeno tehnično in muzikalno znanje;
- » izkaže izenačenost tona v nižjem in višjem registru;
- » izkaže usvojene prvine glasbenega izraza, igranja fraz in dinamike;
- » uporabi stilno igranje in primerno interpretira;
- » izvede etude različnega značaja (tehnične in muzikalne narave).

TERMINI

◦ artikulacija ◦ dinamika ◦ interpretacija ◦ fražiranje

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Etude izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.
- » Dijak naj vadi etude z uporabo metronoma.
- » Pri izvajanje etud naj bo poudarek na počasnejšem tempu in kakovosti izvedbe.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku

» S polletnim ocenjevanjem znanja

» Z nastopi

OPISNI KRITERIJI

» Pravilnost izvedbe

» Kvaliteta izvedbe

» Doživetost izvajanja

» Orientacija v notnem zapisu

» Tehnična izvedba

CIKLIČNA DELA

CILJI

Dijak:

- : izvaja ciklična dela in se uči stilnih zakonitosti;
- : skozi ciklična dela razvija in uri tehnične ter muzikalne prvine, razvija dobro branje notnega zapisa in tehnično spretnost;
- : spoznava različne sloge in zgradbo cikličnih oblik;
SC (1.3.2.1)
- : spoznava agogiko in tonsko okrasje;
- : razvija muzikalnost ter interpretacijo;
SC (1.3.4.2)
- : ob analizi ter vrednotenju raznolikih gradiv glasbo razume in o njej kritično razmišlja;
SC (1.1.4.1 | 2.2.1.1)
- : igra na pamet.
SC (3.1.3.3)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » upošteva stilne zakonitosti;
- » izkaže tehnične in muzikalne prvine, dobro branje in večjo tehnično spretnost;
- » izkaže razumevanje agogike in tonskega okrasja;
- » zaigra na pamet;
- » izvede ciklično delo v celoti ali **vsaj dva stavka različnega karakterja**.

TERMINI

- interpretacija
- stil igranja
- okraski
- glasbeni spomin

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Ciklična dela izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.
- » Z izvajanjem na pamet dijak usvaja gradivo globlje in temeljiteje.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Kvaliteta izvedbe
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu
- » Tehnična izvedba

DRUGE SKLADBE

CILJI

Dijak:

- : razvija dobro branje notnega zapisa in večjo tehnično spretnost;
 - : spozna različne sloge ob upoštevanju agogike;
 - : ob izvajanju skladb razvija vodenje tona v fraziranju, muzikalnost ter interpretacijo;
 - : skladbe izvaja na pamet;
 - : spozna uporabo različnih dušilcev in drugih pripomočkov za ustvarjanje različnih zvočnih odtenkov;
 - : poustvari glasbo, ki jo izvaja.
- SC (1.3.4.1 | 1.3.4.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže razumevanje različnih slogov ter izraža agogiko;
- » vodi ton v fraziranju, muzikalnost ter interpretaciji;
- » izvede poljubno skladbo iz 19. do 21. stoletja.

TERMINI

◦ interpretacija ◦ stil igranja ◦ okraski ◦ glasbeni spomin

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Skladbe izberemo in prilagodimo sposobnostim dijakov.
- » Spodbujamo izvajanje na pamet, s čimer dijak usvaja gradivo globlje in temeljiteje.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Kvaliteta izvedbe
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu
- » Tehnična izvedba

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

CILJI

Dijak:

- : razvija branje notnega zapisa in večjo tehnično spretnost;
- : spoznava različne sloge ter upošteva agogiko;
- : razvija vodenje tona v fraziranju, muzikalnost ter interpretacijo;
- : spoznava in izvaja literaturo slovenskih skladateljev ter razvija zanimanje za slovensko glasbeno ustvarjalnost;
- SC (4.3.3.1)
- : osvešča zanimanje za slovensko glasbeno ustvarjalnost.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » obvlada dobro in večjo tehnično spretnost;
- » izkaže razumevanje različnih slogov ter izraža agogiko;
- » obvlada vodenje tona v fraziranju, muzikalnost ter interpretacijo;
- » zaigra skladbo slovenskega skladatelja.

TERMINI

- interpretacija
- stilno igranje
- glasbeni spomin

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Skladbe izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Kvaliteta izvedbe
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu
- » Tehnična izvedba

2. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

V 2. letniku dijaki obravnavajo že nekoliko zahtevnejšo snov. Poudarek je na kvaliteti izvedbe. Če dijak še ni spoznal tenorskega ključa, naj se v 2. letniku na vsak način nauči brati tenorski ključ in naj etude ali skladbe igra tudi v tenorskem ključu.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Zaželeno je, da dijak v 2. letniku predela vsaj 10 melodičnih in 10 tehničnih etud, vsaj eno ciklično delo, dve drugi skladbi in vsaj eno delo slovenskega skladatelja.

TEHNIČNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- : pogloblja pridobljeno znanje ter širi svoje tehnične in muzikalne sposobnosti;
- : izvaja zahtevnejše tehnične vaje za artikulacijo, legato, fleksibilnost;
- : igra durove, molove in kromatične lestvice z razloženimi akordi ter lestvične pasaže v različnih ritmičnih in artikulacijskih načinih;
- : spoznava in razvija artikulacijo igranja dvojnega jezika;
- : uri glasbeni spomin z izvajanjem na pamet;
- ! *razvija zavest o ekologiji zvočnega prostora in s svojim ravnanjem prispeva k zmanjševanju hrupa v okolju;*
SC (2.4.3.1 | 4.4.3.1)
- : ozavešča držo telesa v ravnovesju in sprošča morebitne odvečne napetosti telesa pred igranjem in med njim;
SC (3.2.1.3)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže večjo tehnično in muzikalno sposobnost;
- » pravilno artikulira, izvede legato in izkaže fleksibilnost v različnih tonskih obsegih;
- » izkaže osnovno znanje dvojnega jezika v počasnejšem tempu;
- » zaigra na pamet;
- » **izvede durove, molove in kromatične lestvice, najmanj v obsegu dveh oktav z razloženimi akordi (tonični kvintakord, D7, zm7) ter lestvične pasaže v različnih ritmičnih in artikulacijskih načinih.**

TERMINI

◦ artikulacija ◦ intonacija ◦ dihanje ◦ nastavek ◦ dinamika

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Dijak naj redno vadi, da razvija tehnično stabilnost in vzdržljivost.
- » Pri vajah naj uporablja metronomom za ohranjanje enakomerne tempa.
- » Vaje izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.
- » Vaje in lestvice naj dijak igra na pamet.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » S polletnim ocenjevanjem znanja
- » Z nastopi

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Kvaliteta izvedbe
- » Tehnična izvedba

ETUDE

CILJI

Dijak:

- : skozi etude razvija, uri in pogloblja tehnične prvine;
 - : upošteva agogiko, pogloblja vodenje tona v fraziranju in s tem muzikalnost;
 - : igra etude različnih stilov in ritmičnih vzorcev.
- SC** (3.1.4.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže tehnično spretnost;
- » razume agogiko, prikaže vodenje tona v fraziranju in s tem muzikalnost;
- » razume in izvaja različne stile in ritmične vzorce;
- » izvede etude različnega značaja (tehnične in muzikalne narave).

TERMINI

◦ artikulacija ◦ intonacija ◦ dihanje ◦ fraziranje ◦ nastavek ◦ dinamika

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Etude izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.
- » Pri izvajanju etud naj dijak uporablja metronom.
- » Priporočamo vajo v počasnejšem tempu, da se zagotovi natančnost in kakovost tona.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvedbe
- » Kvaliteta izvedbe
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu
- » Tehnična izvedba

CIKLIČNA DELA

CILJI

Dijak:

- izvaja ciklična dela in pogloblja stilne zakonitosti;
- skozi ciklična dela razvija, uri in pogloblja tehnične ter muzikalne prvine, razvija branje notnega zapisa in večjo tehnično spretnost;
- pogloblja poznavanje različnih cikličnih oblik;
SC (1.1.4.1)
- aktivno razvija agogiko in tonsko okrasje;
- usvaja izvedbo okrasov (trilčki, predložki);
- razvija muzikalnost ter interpretacijo;
SC (1.3.4.1)
- igra na pamet.
SC (3.1.3.3)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže stilne zakonitosti;
- » izkaže tehnične in muzikalne prvine, branje in večjo tehnično spretnost;
- » obvlada slog in zgradbo cikličnih oblik;
- » izkaže razumevanje agogike in tonskega okrasja;
- » zaigra okraske (trilčki, predložki);
- » izkaže muzikalnost in pravilnost interpretacije;
- » zaigra na pamet;
- » izvede ciklično delo v celoti ali **dva stavka različnega karakterja**.

TERMINI

◦ artikulacija ◦ dinamika ◦ intonacija ◦ dihanje ◦ fraziranje ◦ nastavek

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Ciklična dela izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.
- » Z izvajanjem na pamet dijak usvaja gradivo globlje in temeljiteje.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvedbe
- » Kvaliteta izvedbe
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu
- » Tehnična izvedba

DRUGE SKLADBE

CILJI

Dijak:

- : razvija branje notnega zapisa in tehnično spretnost;
- : spoznava različne sloge ter upošteva agogiko;
- : ob skladbah razvija vodenje tona v fraziranju, muzikalnost ter interpretacijo;
- SC (3.3.2.1)
- : igra na pamet.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže tehnične in muzikalne prvine;
- » prikaže branje in večjo tehnično spretnost;
- » izkaže razumevanje različnih slogov ter izraža agogiko;
- » obvlada vodenje tona v fraziranju, muzikalnost ter interpretacijo;
- » zaigra na pamet;
- » izvede poljubno skladbo iz 19. do 21. stoletja.

TERMINI

○ artikulacija ○ fraziranje ○ dinamika ○ intonacija ○ dihanje ○ nastavek

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Skladbe izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.
- » Spodbujamo izvajanje na pamet, pri čemer dijak usvaja gradivo globlje in temeljiteje.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku

- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvedbe
- » Kvaliteta izvedbe
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu
- » Tehnična izvedba

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

CILJI

Dijak:

○: se spozna s sodobnim slogovnim zapisom;

○: spozna in igra domača dela ter razvija zanimanje za slovensko glasbeno poustvarjalnost;

SC (1.3.5.1)

I: preko spoznavanja družbene angažirane umetnosti oblikuje vizijo prihodnosti, ki vključuje odgovore na vprašanja, kaj namerava početi v prihodnosti, kakšen želi postati in kakšno skupnost želi sooblikovati;

SC (5.1.3.1)

I: uporablja digitalno tehnologijo pri ustvarjanju in deljenju vsebin z drugimi.

SC (4.2.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» razume sodobni slogovni zapis;

» zaigra skladbo slovenskega skladatelja.

TERMINI

○ artikulacija ○ dinamika ○ intonacija ○ nastavek ○ dihanje ○ fraziranje

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

» Skladbe izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

» Pri pouku

» Z nastopi

» S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Natančnost, pravilnost izvajanja
- » Kvaliteta izvedbe
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu
- » Tehnična izvedba

3. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

V 3. letniku se dijak srečuje že s kompleksnejšimi, zahtevnejšimi skladbami, saj se pri izvajanju težjih skladb lahko pokažejo njegove pomanjkljivosti pri igranju in tako se lahko posveti njihovem reševanju. Poudarek je na kvaliteti igranja.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

v 3. letniku naj dijak predela vsaj 10 melodičnih in 10 tehničnih etud, najmanj 1 ciklično delo in delo slovenskega skladatelja ter dve drugi skladbi.

TEHNIČNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- nadgrajuje pridobljeno znanje ter širi svoje tehnične in muzikalne zmogljivosti;
- izvaja zahtevne tehnične vaje za artikulacijo, legato, fleksibilnost;
- igra durove, molove in kromatične lestvice in lestvične pasaže na več ritmičnih in artikulacijskih načinov v hitrejšem tempu;
- spoznava in razvija artikulacijo igranja dvojnega in trojnega jezika.

SC (1.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže večjo tehnično in muzikalno zmogljivost;
- » zaigra durove, molove in kromatične lestvice ter lestvične pasaže na več ritmičnih in artikulacijskih načinov v hitrejšem tempu;

- » uporabi igranje dvojnega in trojnega jezika;
- » izvede durove in molove lestvice, najmanj v obsegu dveh oktav, tonični kvintakord, D7, zm7.

TERMINI

- artikulacija ◦ intonacija ◦ dihanje ◦ dinamika ◦ nastavek

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Dijak naj redno vadi, saj je sistematična vadba ključna za napredek.
- » Dijak naj pri vadbi uporablja metronomom za razvijanje občutka za ritem in tempo.
- » Vaje izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.
- » Vaje in lestvice naj dijak igra na pamet.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » S preverjanjem znanja
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Kvaliteta izvedbe
- » Tehnična izvedba

ETUDE

CILJI

Dijak:

○: poleg razvoja tehničnih in muzikalnih prvin usvaja dobro branje a prima vista;

SC (1.1.2.1)

○: skozi etude razvija večjo tehnično spretnost;

○: razvija večjo občutljivost in razločnost v dinamiki.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» izkaže tehnično spretnost;

» prikaže dobro razločnost v dinamiki;

» izvede etude različnega značaja (tehnične in muzikalne narave).

TERMINI

◦ artikulacija ◦ dinamika ◦ intonacija ◦ fraziranje ◦ dihanje ◦ nastavek

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

» Etude izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim dijaka.

» Dijak naj etude vadi z metronomom, da razvija natančnost ritma in enakomernost tempa.

» Poudarek na počasnejšem tempu in kvaliteti izvedbe

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

» Pri pouku

» S polletnim ocenjevanjem znanja

» Z nastopi

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvedbe
- » Kvaliteta izvedbe
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu
- » Tehnična izvedba

CIKLIČNA DELA

CILJI

Dijak:

- : izvaja ciklična dela in pogloblja stilne zakonitosti;
- : pogloblja poznavanje različnih cikličnih oblik;
- : aktivno razvija agogiko in tonsko okrasje;
- : usvaja izvedbo okrasov (trilčki, predložki);
- : razvija muzikalnost ter interpretacijo;
- SC (1.3.4.2)
- : igra na pamet.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže stilne zakonitosti;
- » izkaže tehnične in muzikalne prvine, dobro branje in večjo tehnično spretnost;
- » obvlada slog in zgradbo cikličnih oblik;
- » izkaže razumevanje agogike in tonskega okrasja;
- » zaigra okraske (trilčki, predložki);
- » izkaže muzikalnost in pravilnost interpretacije;
- » zaigra na pamet;
- » izvede ciklično delo v celoti ali **vsaj dva stavka različnega karakterja**.

TERMINI

◦ dinamika ◦ artikulacija ◦ intonacija ◦ dihanje ◦ fraziranje ◦ nastavek

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Ciklična dela izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.
- » Z izvajanjem na pamet dijak usvaja gradivo globlje in temeljiteje.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvedbe
- » Kvaliteta izvedbe
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu
- » Tehnična izvedba

DRUGE SKLADBE

CILJI

Dijak:

- : spoznava različne sloge ter upošteva agogiko;
- : ob zahtevnejših skladbah razvija vodenje tona v fraziranju, muzikalnost ter interpretacijo;
- : razvija občutek za ritem, metrum, pulz in tempo;

I: ustvarja preproste digitalne vsebin;

SC (4.3.2.1 | 4.3.3.1)

I: raziskuje novo vlogo glasbenika in aktualizira sporočilnost glasbenih del iz prve polovice 19. stoletja ter analizira spremenjeno delovanje glasbenega trga in družbeni položaj glasbenika. Na podlagi tega presoja kratkoročne in dolgoročne vplive delovanja posameznika in družbenih skupin na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.

SC (2.2.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže tehnične in muzikalne prvine;
- » obvlada dobro branje in večjo tehnično spretnost;
- » izkaže razumevanje različnih slogov ter izraža agogiko;
- » obvlada vodenje tona v fraziranju, muzikalnost ter interpretacijo pri zahtevnejših skladbah;
- » izvede poljubno skladbo iz 19. do 21. stoletja.

TERMINI

◦ artikulacija ◦ intonacija ◦ fraziranje ◦ dihanje ◦ dinamika

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Skladbe izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.
- » Spodbujamo izvajanje na pamet, pri čemer dijak usvajajo gradivo globlje in temeljiteje.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvedbe
- » Kvaliteta izvedbe
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu
- » Tehnična izvedba

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

CILJI

Dijak:

- : se spoznava s sodobnim slogovnim zapisom;
- : se uči poslušati in sodelovati z drugimi dijaki pri interpretaciji glasbenih izvedb, nastalih pri izražanju doživetij;
- SC (2.1.1.1 | 3.3.2.1 | 1.3.3.1)
- : spoznava in igra domača dela ter razvija zanimanje za slovensko glasbeno poustvarjalnost.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » razume sodobni slogovni zapis;
- » izvede skladbo slovenskega skladatelja.

TERMINI

◦ artikulacija ◦ intonacija ◦ dihanje ◦ dinamika ◦ fraziranje

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Skladbe izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvedbe
- » Kvaliteta izvedbe

- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu
- » Tehnična izvedba

4. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Dijak v 4. letniku pogloblja glasbene vsebine skozi cilje naslednjih tem: zahtevnejše tehnične prvine, koncertne etude, obsežnejša ciklična dela, solistični koncerti, sodobna glasba ter dela slovenskih in tujih skladateljev različnih stilnih obdobij. Glavni poudarek je na umetniški interpretaciji, tehnični dovršenosti, muzikalnosti in samostojnem oblikovanju glasbenega izraza. Dijak razvija zrel ton, obvladuje raznolike artikulacijske tehnike, dosledno upošteva glasbeni zapis, izraža fraze z notranjo logiko in muzikalnim občutkom ter dosega stabilno in čisto intonacijo tudi v zahtevnejših kontekstih.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Dijak naj predela vsaj deset različnih etud, vsaj eno ciklično delo, eno delo slovenskega skladatelja in dve drugi skladbi.

V 4. letniku naj bo poudarek na pripravi za sprejemni preizkus za nadaljnje šolanje ter na pripravi na maturitetni nastop.

Program naj bo skrbno in primerno izbran ter tudi kvalitetno izveden.

TEHNIČNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- 🔵 nadgrajuje pridobljeno znanje ter širi svoje tehnične in muzikalne zmogljivosti;
- 🔵 v širokem obsegu izvaja zahtevne tehnične vaje;
- 🔵 izvaja durove, molove in kromatične lestvice in lestvične pasaže na več ritmičnih in artikulacijskih načinov v hitrem tempu;
- 🔵 utrjuje artikulacijo igranja dvojnega in trojnega jezika.

SC (1.1.2.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže večjo tehnično in muzikalno zmogljivost;
- » zaigra durove, molove in kromatične lestvice ter lestvične pasaže na več ritmičnih in artikulacijskih načinov v hitrem tempu;
- » uporabi igranje dvojnega in trojnega jezika;
- » izvede durove in molove lestvice, v obsegu dveh oktav, tonični kvintakord, D7, zm7.

TERMINI

◦ artikulacija ◦ dinamika ◦ intonacija ◦ dinamika ◦ dihanje

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Dijak naj redno vadi, saj je sistematična vadba ključna za napredek.
- » Pri vadbi naj uporablja metronom.
- » Vaje izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.
- » Vaje in lestvice naj dijak igra na pamet.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Kvaliteta izvedbe
- » Tehnična izvedba

ETUDE

CILJI

Dijak:

- : skozi etude pogloblja tehnično spretnost;
- : razvija večjo občutljivost in razločnost v dinamiki;
- : nadaljuje s poglobljanjem tehničnih in muzikalnih prvin;
- : ob igranju etud se preizkuša v zmogljivosti, zanesljivosti, dovršenosti in vzdržljivosti;
- SC (3.1.4.2)
- : uporablja glasbeno znanje in izkušnje pri reševanju izzivov.
- SC (5.1.2.1 | 5.3.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže tehnično spretnost;
- » prikaže dobro razločnost v dinamiki;
- » zaigra etude različnega značaja.

TERMINI

◦ artikulacija ◦ dinamika ◦ intonacija ◦ fraziranje ◦ dihanje

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Etude izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.
- » Dijak naj etude vadi z metronomom.
- » Poudarek na bo na počasnejšem tempu in kvaliteti izvedbe.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku

- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvedbe
- » Kvaliteta izvedbe
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu
- » Tehnična izvedba

CIKLIČNA DELA

CILJI

Dijak:

O: izraža svoje individualne, izrazne, muzikalne, virtuozne in interpretacijske kakovosti;

I: se seznani z gradivom tudi s pomočjo vseh dostopnih avdio medijev in analizira izvedbe;

SC (4.3.1.1)

O: med pestro izbiro cikličnih del spozna slog in zgradbo ter izvedbo okraskov (trilčki, predložki);

I: razvija sposobnost vrednotenja igranja na pozavno profesionalnega pozavnista, lastnega igranja na pozavno in igranja vrstnikov, pri čemer izboljšuje kritično poslušanje, analitične sposobnosti in estetsko občutljivost.

SC (2.1.1.1 | 3.3.1.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» izkaže tehnične in muzikalne prvine, dobro branje in večjo tehnično spretnost;

» obvlada slog in zgradbo cikličnih oblik;

» obvlada izvedbo okraskov (trilčki, predložki);

» izvede koncert v celoti ali ciklično delo v celoti.

TERMINI

◦ intonacija ◦ interpretacija ◦ fraziranje ◦ dinamika ◦ artikulacija

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

» Ciklična dela izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.

» Z izvajanjem na pamet dijak usvaja gradivo globlje in temeljiteje.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

» Pri pouku

» Z nastopi

» S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvedbe
- » Kvaliteta izvedbe
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu
- » Tehnična izvedba

DRUGE SKLADBE

CILJI

Dijak:

○: razvija dobro branje notnih zapisov;

SC (1.1.4.1)

○: izraža svoje individualne, izrazne, muzikalne, virtuosne in interpretacijske kakovosti;

SC (1.3.4.2)

○: se seznani z gradivom tudi s pomočjo vseh dostopnih avdio medijev in analizira izvedbe;

SC (4.1.3.1)

○: ob skladbah razvija vodenje tona v fraziranju, muzikalnost ter interpretacijo.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» izkaže razumevanje različnih slogov ter izraža agogiko;

» obvlada vodenje tona v fraziranju, muzikalnost ter interpretacijo pri zahtevnejših skladbah;

» izkaže tehnične in muzikalne prvine;

» obvlada dobro branje in večjo tehnično spretnost;

» izvede dve skladbi iz 19. do 21. stoletja.

TERMINI

○ artikulacija ○ dinamika ○ fraziranje ○ intonacija ○ dihanje

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

» Skladbe izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.

» Spodbujamo izvajanje na pamet, s čimer dijak usvajajo gradivo globlje in temeljiteje.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

» Pri pouku

- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvedbe
- » Kvaliteta izvedbe
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu
- » Tehnična izvedba

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

CILJI

Dijak:

- : se spoznava s sodobnim slogovnim zapisom;
- : spoznava in igra domača dela ter razvija zanimanje za slovensko glasbeno poustvarjalnost;
- SC (1.3.2.1)
- I: presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepoznava priložnosti za nadaljnje učenje.
- SC (5.3.5.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » razume sodobni slogovni zapis;
- » zaigra skladbo slovenskega skladatelja.

TERMINI

- artikulacija ◦ intonacija ◦ dinamika ◦ dihanje ◦ fraziranje

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Skladbe izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvedbe
- » Kvaliteta izvedbe

- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu
- » Tehnična izvedba

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

1. LETNIK

TEHNIČNE PRVINE

Priporočena literatura:

- » Schlossberg, M., Tehnične vaje
- » Colins, C., Flexibilities
- » Slokar, B., Daily Drills
- » Slokar, B., Warm-ups & Technical Routines
- » Müller, R., Tehnične vaje 2. del (načini lestvic)

Poleg navedene literature lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

ETUDE

Priporočena literatura:

- » Müller, R., Tehnične vaje, 1. in 3. del
- » Lafosse, A., Méthode Complete 1. del
- » Blume, O., 12 etudes
- » Uber, D., Intermediate studies for trombone
- » Concone, G., Studies for Trombone, Book 1, 2, 3
- » Bordogni, M., Melodius Etudes for Trombone 1. del
- » Kopprasch, G., 60 etuden
- » Vobaron, F., Etudes

Basovska pozavna:

- » Bordogni, M., Melodius Études for BassTrombone
- » Bachmann, A., Slokar, B., Schule für Bassposaune
- » Vobaron, E., Technische Etuden für Bassposaune

- » Bordogni, M., Belkanto Studies za tubo ali bas pozavno
- » Müller, R., Tehnične etude 1, 2, 3
- » Stephanovsky, K., 20 Studies for Bass Trombone
- » Blazevich, V., 70 Tuba Studies
- » Slama, A., 66 Etudes for Bass Trombone

Poleg navedene literature lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

CIKLIČNA DELA

Priporočena literatura:

- » Loeillet, J. B., Sonata v As-duru
- » Gagliard, E., 6 sonat (tudi basovska pozavna)
- » Vivaldi, A., 6 sonat
- » Marcello, B., 6 sonat
- » Telemann, G. P., Con Motto
- » Cherubini, L., Pesem
- » Bach, J. S., Aria
- » Händel, G. F., March Scipio (Solo album, volume 1, EMR 902)
- » Nowakowsky, J., Concertino
- » Ostransky, L., Concerto Miniature
- » Sachse, E., Concertino za pozavno
- » Korsakov, N. R., Koncert za pozavno

Basovska pozavna:

- » Frescobaldi, G., Canzone 108 (po izbiri)
- » Gagliard, E., Sonatas (primerne za basovsko pozavno)
- » Sachse, E., Concertino za basovsko pozavno
- » Lebedjev, A., Koncert št. 1 za basovsko pozavno

Poleg navedene literature lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

DRUGE SKLADBE

Priporočena literatura:

- » Clerisse, R., Prière

- » Gabaye, P., Complainte
- » Mendelssohn, F., Pesem
- » Dewanger, A., Humoreska
- » Chopin, F., Preludij
- » Šramek, V., Suita
- » Franci, J., Mala suita
- » Mühlfeld, W., Romanza
- » M. Dubois, P. M., Cortège
- » Clèrisse, R., Thème de Concours
- » Beethoven, L., Adeleide
- » Jørgensen, A., Romanca, op. 21
- » Gardner, J., Romanca (for James Edwards)
- » von Weber, C. M., Romance
- » Mortimer, J. G., Ballade
- » Saint Saëns, C., Cavatine

Basovska pozavna:

- » Čerepnin, A., Andante op. 63
- » Liszt, F., Hossanah
- » Armitage, D., Way Down Blues
- » Tibor, G., Tema in variacije

Poleg navedene literature lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

Priporočena literatura:

- » Štuhec, I., Vesela skladbica
- » Jelinčič, F., Elegija
- » Album slovenskih skladb za trobila Zveze primorskih glasbenih šol

Basovska pozavna:

- » Kamplet, R., Muzomanija I.
- » Novak, D., Podoba za bas pozavno in klavir

Poleg navedene literature lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

2. LETNIK

TEHNIČNE PRVINE

Priporočena literatura:

- » Durove in molove lestvice v več ritmičnih in artikulacijskih načinih, terce, kvarte, kvinte; vaje za širjenje in utrjevanje zvočnega obsega;
- » Schlossberg, M., Tehnične vaje
- » Colins, C., Flexibilities
- » Slokar, B., Daily Drills
- » Slokar, B., Warm-ups & Technical Routines
- » Müller, R., Tehnične vaje 2. del (načini lestvic)

Poleg navedene literature lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

ETUDE

Priporočena literatura:

- » Müller, R., Tehnične vaje I. , II., III. del
- » Lafosse, A., Methode Complete I. del (nadaljevanje)
- » Blume, C., I. in II. del
- » Vobaron, F., Etudes
- » Müller, R., Šola za pozavno III. del (tenorski ključ)
- » Bordogni, M., Melodične etude, (nadaljevanje)
- » Concone, G., Melodical Studies, 2. del

Basovska pozavna:

- » Bordogni, M., Melodius Etudes for Bass Trombone
- » Bachmann, A., Slokar, B., Schule fuer Bassposaune
- » Vobaron, E., Technische etuden fuer Bassposaune
- » Bordogni, M., Belkanto Studies za tubo ali bas pozavno
- » Müller, R., Tehnične etude 1, 2, 3
- » Stephanovsky, K., 20 Studies for Bass Trombone
- » Blazevich, V., 70 Tuba Studies

- » Slama, A., 66 Etudes for Bass Trombone

Poleg navedene literature lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

CIKLIČNA DELA

Priporočena literatura:

- » Galliard, J. E., Six Sonatas (ena po izbiri)
- » Loeillet, J. B., Sonata v As-duru
- » Cirri, G., Sonata 2 in 3
- » Sachse, E., Koncertino
- » Nowakowski, J., Koncertino
- » Vivaldi, A., 6 Sonat
- » Marcello, B., 6 Sonat
- » Grkovič, B., Sonatina
- » Wagenseil, G. C., Koncert

Basovska pozavna:

- » Frescobaldi, G., Canzone 108 (po izbiri)
- » Gagliard, G., Sonatas (primerne za basovsko pozavno)
- » Sachse, E., Koncertino za basovsko pozavno
- » Lebedjev, A., Koncert št. 1 za basovsko pozavno

Poleg navedene literature lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

DRUGE SKLADBE

Priporočena literatura:

- » Jørgensen, A., Romanza
- » Beethoven van, L., Adeleide
- » Dubois, P. M., Cortege
- » Lamy, F., Choral Varie
- » Tartini, G., Andante Cantabile
- » Schubert, F., Adagio
- » Beethoven van, L., Seven Variations
- » Hlobil, E., Canto Emozionante

- » Dewanger, A., Humoresque
- » Guilmant, A., Concertpiece
- » Bernstein, L., Elegy for Mippy II

Basovska pozavna:

- » Tibor, G., Introduzione, Thema et Variationes
- » Bernstein, L., Waltz for Mippy III
- » Guilmant, A., Concertpiece (for bass trombone)
- » Dvarionas, B., Tema in variacije

Poleg navedene literature lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

Priporočena literatura:

- » Štuhec, I., Scherzino
- » Jelinčič, F., Elegija
- » Novak, D., Podoba za bas pozavno in klavir

Basovska pozavna:

- » Kamplet, R., Muzomanija II
- » Novak, D., Podoba za bas pozavno in klavir

Poleg navedene literature lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

3. LETNIK

TEHNIČNE PRVINE

Priporočena literatura:

- » Schlossberg, M., Tehnične vaje
- » Colins, C., Flexibilities
- » Slokar, B., Daily Drills
- » Slokar, B., Warm-ups & Technical Routines
- » Müller, R., Tehnične vaje 2. del

Poleg navedene literature lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

ETUDE

Priporočena literatura:

- » Müller, R., Tehnične vaje, 2., 3. del
- » Lafosse, A., Methode Complete, I. del (nadaljevanje)
- » Blume, C., Etudes, 2. del
- » Vobaron, E., Etudes
- » Müller, R., Šola za pozavno, 3. del (tenorski ključ)
- » Bordogni, M., Melodične etude (nadaljevanje)

Basovska pozavna:

- » Bordogni, M., Melodious Etudes for Bass Trombone
- » Vobaron, E., Technische Etuden für Bassposaune
- » Bordogni, M., Belkanto Studies za tubo ali bas pozavno
- » Müller, R., Tehnične etude 2., 3. del
- » Stephanovsky, K., 20 Studies for Bass Trombone
- » Blazeovich, V., 70 Tuba Studies

Poleg navedenih etud lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

CIKLIČNA DELA

Priporočena literatura:

- » Vivaldi, A., 6. Sonat
- » Loeillet, J. B., Sonata v g-molu
- » Teleman, G. Ph., Sonata v f-molu
- » Marcello, B., 6 Sonat
- » Gräfe, F., Koncert
- » Korsakov, N. R., Koncert
- » Wagenseil, G. C., Koncert
- » Grkovič, B., Sonatina
- » Serocki, K., Sonatina

Basovska pozavna:

- » Cirri, C., Sonata št.1.

- » Graffe, F., Koncert za basovsko pozavno
- » Lebedjew, A., Concerto in one movement
- » Albinoni, T., Sonata D–dur
- » Telemann G. Ph., Sonata f–mol

Poleg navedene literature lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

DRUGE SKLADBE

Priporočena literatura:

- » Bozza, E., Ballade
- » Weber, C. M., Romanza
- » Saint-Sëns, C., Cavatina
- » Odak, K., Impromptu
- » Mulfeld, W., Koncertna skladba
- » Alschausky, J. S., Serenada
- » Demersseman, J., Kavatina
- » Boutry, R., Choral Varié
- » Demersseman, J., Introduction et Polonaise
- » Loudova, I., Balada antica
- » Hradecky, E., Slunečni rag

Basovska pozavna:

- » Koetsier, J., Allegro maestoso
- » Boutry, R., Tubaroque
- » Guilmant, A., Concertpièce
- » Hidas, F., Meditacija
- » Bozza, E., Prelude et Allegro

Poleg navedenih skladb lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

SKLADBE SLOVENSKIH SKLADATELJEV

Priporočena literatura:

- » Štuhec, I., Groteske
- » Vremšak, S., Arija z recitativoma

- » Reichenberg, M., Puzzle
- » Novak, D., Podoba za bas pozavno in klavir
- » Tovornik, P., Tromboza

Basovska pozavna:

- » Kamplet, R., Muzomanija III
- » Novak, D., Podoba za bas pozavno in klavir

Poleg navedenih skladb lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

4. LETNIK

TEHNIČNE PRVINE

Priporočena literatura:

- » Schlossberg, M., Tehnične vaje
- » Colins, C., Flexibilities
- » Slokar, B., Daily Drills
- » Slokar, B., Warm-ups & Technical Routines
- » Müller, R., Tehnične vaje, 2. del

Poleg navedene literature lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

ETUDE

Priporočena literatura:

- » Kopprasch, R., 60 etud, 1. in 2. del
- » Müller, R., Tehnične vaje, 2. in 3. del
- » Lafosse, A., Methode Complete, 2. del
- » Bordogni, M., Melodične etude

Basovska pozavna:

- » Bordogni, M., Melodious Etudes
- » Stefanowsky, D., 20 Studies for Bass Trombone
- » Bordogni, M., Belkanto Studies za tubo ali bas pozavno
- » Müller, R., Tehnične etude 2., 3. del

- » Blazevich, V., 70 Tuba Studies

Poleg navedenih etud lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

CIKLIČNA DELA

Priporočena literatura:

- » Marcello, B., Sonata v a-molu
- » Grković, B., Sonatina
- » Šulek, S., Sonata
- » Besozzi, A., Sonate v B-duru
- » Vivaldi, A., 6 Sonat
- » David, F., Concert
- » Gröndahl, L., Koncert
- » Wagenseil, G. C., Koncert
- » Serocki, K., Sonatina

Basovska pozavna:

- » Graffe, F., Concertino
- » Lebedjew, A., Concert in One Movement
- » Telemann, G. F., Sonata v f-molu
- » Cirri, C., Sonate
- » Albinoni, J., Sonata D-dur

Poleg navedene literature lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

DRUGE SKLADBE

Priporočena literatura:

- » Saint-Saëns, C., Cavatine
- » Weber, C. M. von, Romanca
- » Bautry, R., Choral Varié
- » Dondorme, D., Cantabile et caprice
- » Händel, G. F., Gigue
- » Gržinič, V., Preludij
- » Hidas, F., Fantasia

- » Mortimer, J. G., Prelude and Dance
- » Crespo, E., Improvisation No. 1 za solo pozavno
- » Persichetti, V., Parable za solo pozavno

Basovska pozavna:

- » Dvarionas, B., Thema und Variationen
- » Hidas, F., Meditation for solo Basstrombone
- » Bozza, E., Prelude et Allegro
- » Tomasi, H., Être ou ne pas être
- » Bozza, E., New Orleans

Poleg navedene literature lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

Priporočena literatura:

- » Kamplet, R., Lov
- » Lovec, V., Recitativ in arija
- » Novak, D., Podoba za pozavno in klavir
- » Tovornik, P., Tromboza

Basovska pozavna:

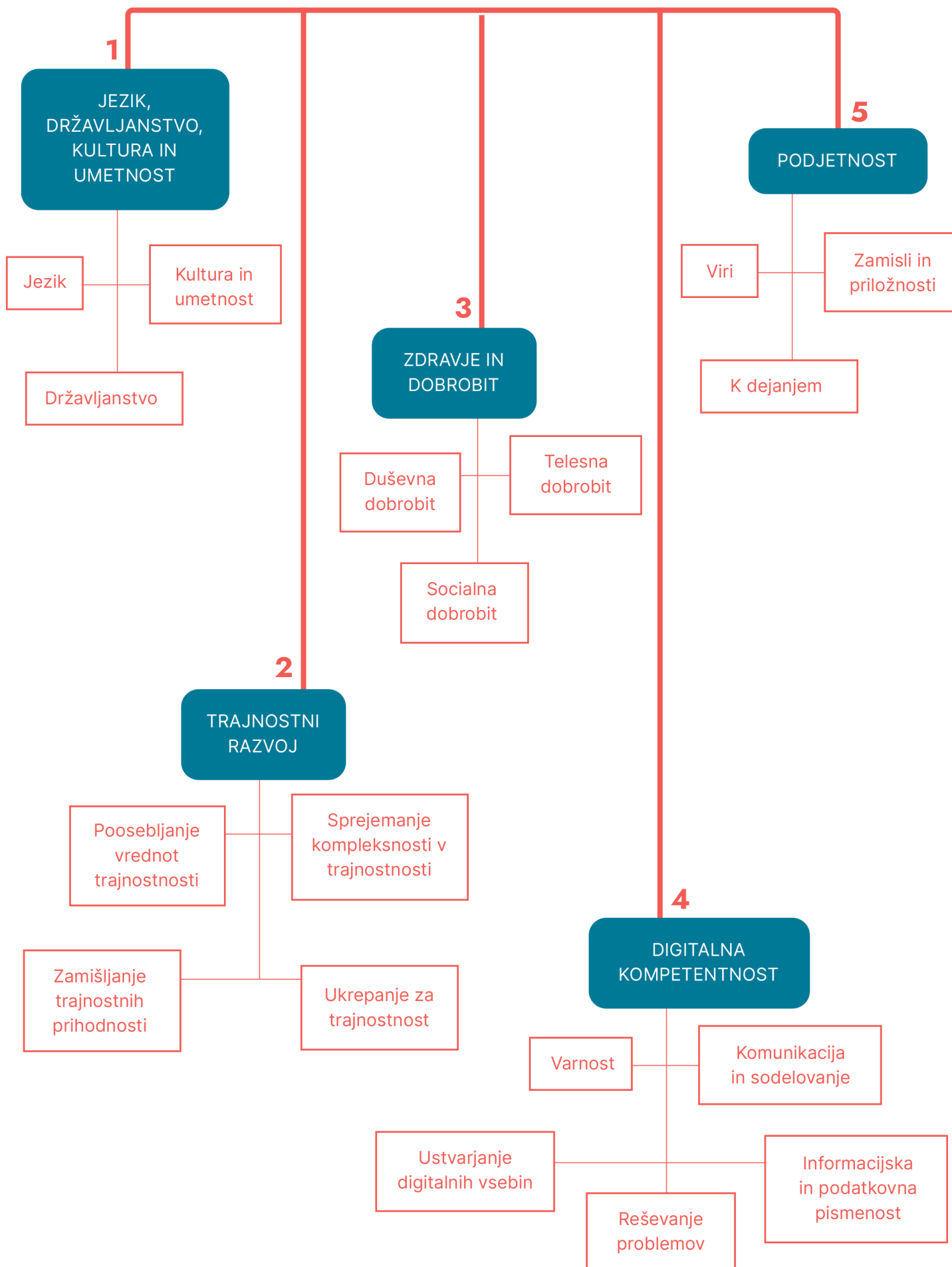
- » Kamplet, R., Ni polka
- » Krivokapič, I., Rapsodija
- » Novak, D., Podoba za bas pozavno in klavir

Poleg navedenih skladb lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

PRILOGE

KLJUČNI CILJI PO PODROČJIH SKUPNIH CILJEV

1 /// JEZIK, DRŽAVLJANSTVO, KULTURA IN UMETNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

1.1 JEZIK

1.1.1 Strokovna besedila	1.1.1.1 Pri posameznih predmetih razvija zmožnost izražanja v različnih besedilnih vrstah (referat, plakat, povzetek, opis, pogovor itd.).
1.1.2 Strokovni jezik	1.1.2.1 Se zaveda, da je učenje vsebine posameznega predmeta hkrati tudi spoznavanje njegove strokovne terminologije; torej učenje jezika na ravni poimenovanj za posamezne pojme in na ravni logičnih povezav. 1.1.2.2 Se izraža z ustrezno terminologijo predmeta in skrbi za ustrezno govorno ter pisno raven svojega strokovnega jezika.
1.1.3 Univerzalni opis jezika kot sistema	(pri vseh predmetih:) 1.1.3.1 Se zaveda podobnosti ter razlik med jeziki in je na to pozoren tudi pri uporabi gradiv v tujih jezikih, pri uporabi prevajalnikov, velikih jezikovnih modelov, avtomatsko prevedenih spletnih strani itd. (pri vseh jezikovnih predmetih:) 1.1.3.2 Se zaveda, da različne jezike lahko opisujemo na podoben način; pri pouku tujih jezikov zato uporablja znanje, pridobljeno pri pouku učnega jezika, in obratno: zna primerjati jezike, ki se jih uči, in razpozna podobnosti ter razlike med njimi.
1.1.4 Razumevanje pomena branja	1.1.4.1 Pri vseh predmetih redno bere, izbira raznolika bralna gradiva, jih razume, poglobljeno analizira in kritično vrednoti.
1.1.5 Jezik in nenasilna komunikacija	1.1.5.1 Razvija lastne sporazumevalne zmožnosti skozi nenasilno komunikacijo.

1.2 DRŽAVLJANSTVO

1.2.1 Poznavanje in privzemanje človekovih pravic ter dolžnosti kot temeljnih vrednot in osnov državljanske etike	1.2.1.1 Pozna, razume in sprejema človekove pravice kot skupni evropski in ustavno določeni okvir skupnih vrednot ter etike. 1.2.1.2 Razume, da so človekove pravice univerzalne in nepogojene, da uveljavljajo vrednote svobode in enakosti. 1.2.1.3 Razume in sprejema, da je obstoj pravic pogojen s spoštovanjem individualne dolžnosti do enake pravice drugega. 1.2.1.4 Razume in sprejema, da je dolžnost do enake pravice drugega dolžnost zaradi dolžnosti (ne le pravica zaradi individualnega interesa). 1.2.1.5 Razume in sprejema človekove pravice in dolžnosti kot osnovno, vsem državljanom skupno etiko (moralo), ki uveljavlja vrednote spoštovanja človekovega dostojanstva, pravičnosti, resnice, zakona, lastnine, nediskriminacije in strpnosti.
1.2.2 Etična refleksija	1.2.2.1 Spozna, da obstajajo moralna vprašanja, pri katerih ni vnaprej danih od vseh sprejetih odgovorov. 1.2.2.2 Razvija občutljivost za moralna vprašanja ter sposobnost, da o njih razmišlja skupaj z drugimi.
1.2.3 Sodelovanje z drugimi v skupnosti in za skupnost	1.2.3.1 Z namenom uresničevanja skupnega dobrega sodeluje z drugimi ter podaja in uresničuje predloge, ki kakovostno spreminjajo skupnosti. 1.2.3.2 Prek lastnega delovanja ozavešča pomen skrbi za demokratično skupnost ter krepi zavedanje o pomenu pripadnosti skupnosti za lastnodobrobit in dobrobit drugih.
1.2.4 Aktivno državljanstvo in politična angažiranost	1.2.4.1 Ob zavedanju pozitivnega pomena politike kot skupnega reševanja izzivov in skrbi za dobrobit vseh, pa tudi iskanja kompromisov in preseganja konfliktov, pozna raznolike oblike demokratičnega političnega angažiranja in se vključuje v politične procese, ki vplivajo na življenja ljudi.
1.2.5 Znanje za kritično mišljenje, za aktivno državljansko držo	1.2.5.1 Uporabi znanja vsakega predmetnega področja za kritično in aktivno državljansko držo.

1.3 KULTURA IN UMETNOST

1.3.1 Sprejemanje, doživljanje in vrednotenje kulture in umetnosti	1.3.1.1 Intuitivno ali zavestno (individualno in v skupini) vzpostavlja odnos do kulture, umetnosti, umetniške izkušnje in procesov ustvarjanja ter ob tem prepozna lastna doživetja in se vživlja v izkušnjo drugega itd.).
1.3.2 Raziskovanje in spoznavanje kulture ter umetnosti	1.3.2.1 Raziskuje in spozna kulturo, umetnost, umetniške zvrsti ter njihova izrazna sredstva v zgodovinskem in kulturnem kontekstu.
1.3.3 Izražanje v umetnosti in z umetnostjo	1.3.3.1 Je radoveden in raziskuje materiale in umetniške jezike, se z njimi izraža, razvija domišljijo ter pogloblja in širi znanje tudi na neumetniških področjih.
1.3.4 Uživanje v ustvarjalnem procesu ter dosežkih kulture in umetnosti	1.3.4.1 Uživa v ustvarjalnosti, se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih. 1.3.4.2 V varnem, odprtem in spodbudnem učnem okolju svobodno izraža želje in udejanja ustvarjalne ideje.
1.3.5 Živi kulturo in umetnost	1.3.5.1 Živi kulturo in umetnost kot vrednoto v domačem in šolskem okolju ter prispeva k razvoju šole kot kulturnega središča in njenemu povezovanju s kulturnim in z družbenim okoljem.

2 /// TRAJNOSTNI RAZVOJ

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

2.1 POOSEBLJANJE VREDNOT TRAJNOSTNOSTI

2.1.1 Vrednotenje trajnostnosti	2.1.1.1 Kritično oceni povezanost lastnih vrednot in vrednot družbe s trajnostnostjo glede na svoje trenutne zmožnosti ter družbeni položaj.
2.1.2 Podpiranje pravičnosti	2.1.2.1 Pri svojem delovanju upošteva etična načela pravičnosti, enakopravnosti ter sočutja.
2.1.3 Promoviranje narave	2.1.3.1 Odgovoren odnos do naravnih sistemov gradi na razumevanju njihove kompleksnosti in razmerij med naravnimi ter družbenimi sistemi.

2.2 SPREJEMANJE KOMPLEKSNOSTI V TRAJNOSTNOSTI

2.2.1 Sistemsko mišljenje	2.2.1.1 K izbranemu problemu pristopa celostno, pri čemer upošteva povezanost okoljskega, gospodarskega in družbenega vidika. 2.2.1.2 Presoja kratkoročne in dolgoročne vplive delovanja posameznika in družbenih skupin v družbi, družbe na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.2.2 Kritično mišljenje	2.2.2.1 Kritično presoja informacije, poglede in potrebe o trajnostnem razvoju z vidika naravnega okolja, živih bitij in družbe, pri čemer upošteva različne poglede, pogoje z osebnim, socialnim in kulturnim ozadjem.
2.2.3 Formuliranje problema	2.2.3.1 Pri opredelitvi problema upošteva značilnosti problema – (ne)jasnost, (ne)opredeljenost, (ne)določljivost problema – in lastnosti reševanja – (ne)definirane, (ne)sistemske rešitve – ter vpletenost deležnikov.

2.3 ZAMIŠLJANJE TRAJNOSTNIH PRIHODNOSTI

2.3.1 Pismenost za prihodnost	2.3.1.1 Na podlagi znanja, znanstvenih dognanj in vrednot trajnostnosti razume ter vrednoti možne, verjetne in želene trajnostne prihodnosti (scenarije). 2.3.1.2 Presoja dejanja, ki so potrebna za doseganje želene trajnostne prihodnosti.
2.3.2 Prilagodljivost	2.3.2.1 V prizadevanju za trajnostno prihodnost tvega in se kljub negotovostim prilagaja ter sprejema trajnostne odločitve za svoja dejanja.
2.3.3 Raziskovalno mišljenje	2.3.3.1 Pri načrtovanju in reševanju kompleksnih problemov/-atik trajnostnosti uporablja in povezuje znanja in metode različnih znanstvenih disciplin ter predlaga ustvarjalne in inovativne ideje in rešitve.

2.4 UKREPANJE ZA TRAJNOSTNOST

2.4.1 Politična angažiranost	2.4.1.1 Ob upoštevanju demokratičnih načel kritično vrednoti politike z vidika trajnostnosti ter sodeluje pri oblikovanju trajnostnih politik in prakse na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.4.2 Kolektivno ukrepanje	2.4.2.1 Pri prizadevanju in ukrepanju za trajnostnost upošteva demokratična načela in aktivno ter angažirano (konstruktivno) sodeluje z drugimi.
2.4.3 Individualna iniciativa	2.4.3.1 Se zaveda lastnega potenciala in odgovornosti za trajnostno delovanje in ukrepanje na individualni, kolektivni ter politični ravni.

3.1 DUŠEVNA DOBROBIT

3.1.1 Samozavedanje	3.1.1.1 Zaznava in prepoznavna lastno doživljanje (telesne občutke, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) ter lastno vedenje. 3.1.1.2 Skozi izkušnje razume povezanost različnih vidikov lastnega doživljanja (telesni občutki, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) v specifičnih situacijah (npr. ob doživljanju uspeha in neuspeha v učnih in socialnih situacijah).
3.1.2 Samouravnavanje	3.1.2.1 Uravnava lastno doživljanje in vedenje (npr. v stresnih učnih in socialnih situacijah). 3.1.2.2 Razvija samozaupanje in samospoštovanje. 3.1.2.3 Se učinkovito spoprijema z negotovostjo in kompleksnostjo. 3.1.2.4 Učinkovito upravlja, organizira čas učenja in prosti čas.
3.1.3 Postavljanje ciljev	3.1.3.1 Prepoznavna lastne interese, lastnosti, močna in šibka področja ter v skladu z njimi načrtuje kratkoročne in dolgoročne cilje (vezane na duševno, telesno, socialno in učno področje). 3.1.3.2 Spremlja doseganje in spreminjanje načrtovanih ciljev. 3.1.3.3 Razvija zavzetost in vztrajnost ter krepi zmožnosti odložitve nagrade.
3.1.4 Prožen način razmišljanja	3.1.4.1 Razvija osebno prožnost, razvojno miselno naravnost, radovednost, optimizem in ustvarjalnost. 3.1.4.2 Učinkovito se spoprijema s problemskimi situacijami, ki zahtevajo proaktivno miselno naravnost.
3.1.5 Odgovornost in avtonomija	3.1.5.1 Krepi odgovornost, avtonomijo in skrbi za osebno integriteto.

3.2 TELESNA DOBROBIT

3.2.1 Gibanje in sedenje	3.2.1.1 Razume pomen vsakodnevnega gibanja za zdravje in dobro počutje. 3.2.1.2 Razvija pozitiven odnos do gibanja. 3.2.1.3 Vključuje se v različne gibalne dejavnosti, tudi tiste, ki razbremenijo naporen vsakdan. 3.2.1.4 Razume škodljivosti dolgotrajnega sedenja, razvija navade za prekinitev in zmanjšanje sedenja.
3.2.2 Prehrana in prehranjevanje	3.2.2.1 Razume pomen uravnotežene prehrane. 3.2.2.2 Razvija navade zdravega prehranjevanja. 3.2.2.3 Oblikuje pozitiven odnos do hrane in prehranjevanja.
3.2.3 Sprostitev in počitek	3.2.3.1 Razume pomen počitka in sprostitve po miselnem ali telesnem naporu. 3.2.3.2 Spozna različne tehnike sproščanja in uporablja tiste, ki mu najbolj koristijo. 3.2.3.3 Razume pomen dobrih spalnih navad za učinkovito telesno in miselno delovanje ter ravnanje.
3.2.4 Varnost	3.2.4.1 Spozna različne zaščitne ukrepe za ohranjanje zdravja. 3.2.4.2 Ravna varno in odgovorno, pri čemer skrbi za ohranjanje zdravja sebe in drugih.
3.2.5 Preventiva pred različnimi oblikami zasvojenosti	3.2.5.1 Usvaja znanje o oblikah in stopnjah zasvojenosti ter o strategijah, kako se jim izogniti oz. jih preprečiti z zdravim življenjskim slogom.

3.3 SOCIALNA DOBROBIT

3.3.1 Socialno zavedanje in zavedanje raznolikosti	3.3.1.1 Ozavešča lastno doživljanje in vedenje v odnosih z drugimi. 3.3.1.2 Zaveda se in prepoznava raznolikosti v ožjem (oddelek, vrstniki, družina) in širšem okolju (šola, lokalna skupnost, družba).
3.3.2 Komunikacijske spretnosti	3.3.2.1 Razvija spretnosti aktivnega poslušanja, asertivne komunikacije, izražanja interesa in skrbi za druge.
3.3.3 Sodelovanje in reševanje konfliktov	3.3.3.1 Konstruktivno sodeluje v različnih vrstah odnosov na različnih področjih. 3.3.3.2 Krepi sodelovalne veščine, spretnosti vzpostavljanja in vzdrževanja kakovostnih odnosov v oddelku, družini, šoli, širši skupnosti, temelječih na spoštljivem in asertivnem komuniciranju ter enakopravnosti.
3.3.4 Empatija	3.3.4.1 Krepi zmožnosti razumevanja in prevzemanja perspektive drugega. 3.3.4.2 Prepoznavna meje med doživljanjem sebe in drugega. 3.3.4.3 Uravnava lastno vedenje v odnosih, upoštevajoč več perspektiv hkrati.
3.3.5 Prosocialno vedenje	3.3.5.1 Krepi prepoznavanje in zavedanje potrebe po nudenju pomoči drugim. 3.3.5.2 Prepoznavna lastne potrebe po pomoči in strategije iskanja pomoči. 3.3.5.3 Krepi družbeno odgovornost.

4 /// DIGITALNA KOMPETENTNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

4.1 INFORMACIJSKA IN PODATKOVNA PISMENOST

4.1.1 Brskanje, iskanje in filtriranje podatkov, informacij ter digitalnih vsebin	4.1.1.1 Izraža informacijske potrebe, išče podatke, informacije in vsebine v digitalnih okoljih ter izboljšuje osebne strategije iskanja.
4.1.2 Vrednotenje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.2.1 Analizira, primerja in kritično vrednoti verodostojnost in zanesljivost podatkov, informacij in digitalnih vsebin.
4.1.3 Upravljanje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.3.1 Podatke zbira, obdeluje, prikazuje in shranjuje na najustreznejša mesta (trdi disk, oblak, USB itd.), tako da jih zna kasneje tudi najti.

4.2 KOMUNIKACIJA IN SODELOVANJE

4.2.1 Interakcija z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.1.1 Sporazumeva se z uporabo različnih digitalnih tehnologij in razume ustrezna sredstva komunikacije v danih okoliščinah.
4.2.2 Deljenje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.2.1 Deli podatke, informacije in digitalne vsebine z drugimi z uporabo ustreznih digitalnih tehnologij. Deluje v vlogi posrednika in je seznanjen s praksami navajanja virov ter avtorstva.
4.2.3 Državljijsko udejstvovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.3.1 Išče in uporablja portale za udejstvovanje v družbi. Poišče skupine, ki zastopajo njegove interese, s pomočjo katerih lahko aktivno daje predloge za spremembe.
4.2.4 Sodelovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.4.1 Z digitalnimi orodji soustvarja skupno vsebino in se zavzema za krepitev sodelovanja med člani.
4.2.5 Spletni bonton	4.2.5.1 Pri uporabi digitalnih tehnologij in omrežij prilagaja svoje vedenje pričakovanjem ter pravilom, ki veljajo v določeni skupini.
4.2.6 Upravljanje digitalne identitete	4.2.6.1 Ustvari eno ali več digitalnih identitet in z njimi upravlja, skrbi za varovanje lastnega ugleda ter za ravnanje s podatki, ki nastanejo z uporabo številnih digitalnih orodij in storitev v različnih digitalnih okoljih.

4.3 USTVARJANJE DIGITALNIH VSEBIN

4.3.1 Razvoj digitalnih vsebin	4.3.1.1 Ustvarja in ureja digitalne vsebine v različnih formatih.
4.3.2 Umeščanje in poustvarjanje digitalnih vsebin	4.3.2.1 Digitalne vsebine obogati z dodajanjem slik, glasbe, videoposnetkov, vizualnih efektov idr.
4.3.3 Avtorske pravice in licence	4.3.3.1 Pozna licence in avtorske pravice. Spoštuje pravice avtorjev in jih ustrezno citira.
4.3.4 Programiranje	4.3.4.1 Zna ustvariti algoritem za rešitev enostavnega problema. Zna odpraviti preproste napake v programu.

4.4 VARNOST

4.4.1 Varovanje naprav	4.4.1.1 Deluje samozaščitno; svoje naprave zaščiti z ustreznimi gesli, programsko opremo in varnim ravnanjem, jih ne pušča brez nadzora v javnih prostorih idr.
4.4.2 Varovanje osebnih podatkov in zasebnosti	4.4.2.1 Varuje osebne podatke in podatke drugih ter prepoznava zaupanja vredne ponudnike digitalnih storitev.
4.4.3 Varovanje zdravja in dobrobiti	4.4.3.1 Digitalno tehnologijo uporablja uravnoteženo, skrbi za dobro telesno in duševno dobrobit ter se izogiba negativnim vplivom digitalnih medijev.
4.4.4 Varovanje okolja	4.4.4.1 Zaveda se vplivov digitalnih tehnologij in njihove uporabe na okolje.

4.5 REŠEVANJE PROBLEMOV

4.5.1 Reševanje tehničnih težav	4.5.1.1 Prepozna tehnične težave pri delu z napravami ali digitalnimi okolji ter jih rešuje.
4.5.2 Prepoznavanje potreb in opredelitev tehnoloških odzivov	4.5.2.1 Prepoznava in ocenjuje potrebe, izbira ter uporablja digitalna orodja in jih prilagaja lastnim potrebam.
4.5.3 Ustvarjalna uporaba digitalne tehnologije	4.5.3.1 S pomočjo digitalne tehnologije ustvarja rešitve in novosti v postopkih ter izdelkih.
4.5.4 Prepoznavanje vrzeli v digitalnih kompetencah	4.5.4.1 Prepozna vrzeli v svojih digitalnih kompetencah, jih po potrebi izboljšuje in dopolnjuje ter pri tem podpira tudi druge.

5.1 ZAMISLI IN PRILOŽNOSTI

5.1.1 Odkrivanje priložnosti	5.1.1.1 Prepozna avtentične izzive kot priložnosti za ustvarjanje vrednosti zase in za druge.
5.1.2 Ustvarjalnost in inovativnost	5.1.2.1 Pri reševanju izzivov na ustvarjalen način uporablja znanje in izkušnje za ustvarjanju boljših rešitev.
	5.1.2.2 Pripravi nabor možnih rešitev izziva, pri čemer stremi k oblikovanju vrednosti za druge.
5.1.3 Vizija	5.1.3.1 Oblikuje vizijo prihodnosti, ki vključuje odgovore na vprašanja, kaj namerava početi v prihodnosti, kakšen želi postati in kakšno skupnost želi sooblikovati.
5.1.4 Vrednotenje zamisli	5.1.4.1 Vrednoti rešitve ob upoštevanju kriterijev po načelu ustvarjanja dobrobiti za druge in izbere ustrezno rešitev.
5.1.5 Etično in trajnostno razmišljanje	5.1.5.1 Prepozna in ovrednoti vpliv svojih odločitev ter ravnanj na skupnost in okolje.

5.2 VIRI

5.2.1 Samozavedanje in samoučinkovitost	5.2.1.1 Prepozna svoje želje, močna in šibka področja ter zaupa, da lahko pozitivno vpliva na ljudi in situacije.
5.2.2 Motiviranost in vztrajnost	5.2.2.1 Je pozitivno naravnani, samozavesten in osredotočen na proces reševanja izziva.
	5.2.2.2 Vztraja pri opravljanju kompleksnejših nalog.
5.2.3 Vključevanje virov	5.2.3.1 Pridobi podatke in sredstva (materialna, nematerialna in digitalna), potrebne za prehod od zamisli k dejanjem, s katerimi odgovorno in učinkovito upravlja, pri čemer upošteva učinkovito izrabo lastnega časa in finančnih sredstev.
5.2.4 Vključevanje človeških virov	5.2.4.1 Spodbuja in motivira druge pri reševanju skupnih nalog.
	5.2.4.2 Poišče ustrezno pomoč posameznika (npr. vrstnika, učitelja, strokovnjak itd.) ali strokovne skupnosti.
	5.2.4.3 Razvije spretnosti za učinkovito komunikacijo, pogajanje, vodenje, ki so potrebne za doseganje rezultatov.
5.2.5 Finančna pismenost	5.2.5.1 V različnih življenjskih situacijah prepozna in rešuje finančne izzive (viri finančnih sredstev, skrb za denar, poslovanje npr. z banko, zavarovalnico ter drugimi finančnimi institucijami, ocena potrebnih sredstev, tveganj in odločitev o zadolževanju ter naložbi, varčevanju).
	5.2.5.2 Sprejema odgovorne finančne odločitve za doseganje blaginje (osebne in za skupnost).
	5.2.5.3 Pridobiva ustrezno znanje na področju finančne pismenosti za kakovostno vsakdanje in poklicno življenje.

5.3 K DEJANJEM

5.3.1 Prevzemanje pobude	5.3.1.1 Spodbuja in sodeluje pri reševanju izzivov, pri čemer prevzema individualno in skupinsko odgovornost.
5.3.2 Načrtovanje in upravljanje	5.3.2.1 V procesu reševanja problemov si zastavlja kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne cilje, opredeli prednostne naloge in pripravi načrt.
	5.3.2.2 Prilagaja se nepredvidenim spremembam.
5.3.3 Obvladovanje negotovosti, dvoumnosti in tveganja	5.3.3.1 Na nepredvidene situacije se odziva s pozitivno naravnanoostjo in ciljem, da jih uspešno razreši.
	5.3.3.2 Pri odločitvah primerja in analizira različne informacije, da zmanjša negotovost, dvoumnost in tveganja.
5.3.4 Sodelovanje	5.3.4.1 Sodeluje z različnimi posamezniki ali skupinami.
	5.3.4.2 Morebitne spore rešuje na konstruktiven način in po potrebi sklepa kompromise.
5.3.5 Izkusveno učenje	5.3.5.1 Z reševanjem izzivov pridobiva nove izkušnje in jih upošteva pri sprejemanju nadaljnjih odločitev.
	5.3.5.2 Presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepozna priložnosti za nadaljnje učenje.
	5.3.5.3 Prepozna priložnosti za aktivno uporabo pridobljenega znanja v novih situacijah.
	5.3.5.4 Povratne informacije uporabi za nadaljnji razvoj podjetnostne kompetence.